
**Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego
Departament Gospodarki**

**INFORMACJA
O STANIE GOSPODARKI
WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO
W 2019 ROKU**

Poznań, maj 2020 r.

Spis treści

Uwagi metodologiczne	s. 3
1. Sytuacja społeczno-gospodarcza Polski	s. 5
2. Sytuacja społeczno-gospodarcza województwa wielkopolskiego.....	s. 8
3. Podmioty gospodarki narodowej w województwie wielkopolskim.....	s. 16
4. Rynek pracy i wynagrodzenia w województwie wielkopolskim.....	s. 23
5. Specjalne Strefy Ekonomiczne w województwie wielkopolskim.....	s. 33
6. Organizacje samorządu gospodarczego i zawodowego.....	s. 34
Literatura.....	s. 36

UWAGI METODOLOGICZNE

Informacja o stanie gospodarki województwa wielkopolskiego w 2019 r. obejmuje sprawozdawczy okres kalendarzowy roku. W opracowaniu wykorzystane zostały dostępne materiały opublikowane w II połowie 2019 r. oraz w I kwartale 2020 r., niekoniecznie odnoszące się wyłącznie do minionego roku. Fakt ten wynika z cyklu sprawozdawczego jednostek statystyki publicznej. Konstrukcja faktograficzna raportu dostosowana została do zakresu informacji dostępnych w wydawnictwach Głównego Urzędu Statystycznego, Urzędu Statystycznego w Poznaniu, Biura Statystyki Unii Europejskiej EUROSTAT, innych instytucji publicznych lub podmiotów gospodarczych oraz w opracowaniach własnych Departamentu Gospodarki UMWW. Niekompatybilność wielu dostępnych źródeł ograniczyła z natury rzeczy ich pełne wykorzystanie w opracowaniu.

Wybrane określenia terminologiczne wykorzystane w opracowaniu:

Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy - osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy, do których należą:

- bezrobotni do 30. roku życia,
- bezrobotni długotrwale,
- bezrobotni powyżej 50. roku życia,
- bezrobotni korzystający ze świadczeń pomocy społecznej, bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6. roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18. roku życia,
- bezrobotni niepełnosprawni oraz poszukujący pracy niepozostający w zatrudnieniu lub niewykonujący innej pracy zarobkowej opiekunowie osoby niepełnosprawnej, z wyłączeniem opiekunów osoby niepełnosprawnej pobierających świadczenie pielęgnacyjne lub specjalny zasiłek opiekuńczy na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, lub zasiłek dla opiekuna na podstawie przepisów o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów.

Źródło definicji: Ustawa z dnia 20.04.2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dziennik Ustaw 2004 nr 99 poz. 1001)

Miesięczne wynagrodzenie brutto na jednego zatrudnionego - stosunek miesięcznej kwoty wynagrodzenia brutto do przeciętnej liczby zatrudnionych na podstawie umowy o pracę.

Podmiot gospodarki narodowej (p.g.n.) - osoba prawna, jednostka organizacyjna niemająca osobowości prawnej oraz osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą. W systemie REGON pojęcie podmiotu gospodarki narodowej jest tożsame z pojęciem jednostki prawnej. Posiadanie osobowości prawnej nie jest kryterium określenia podmiotu jako jednostki prawnej.

Źródło definicji: Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30.11.2015 r. w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej, wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń (Dz. U. 2015 poz. 2009, z późn. zm.)

Podmiot z kapitałem zagranicznym - zarejestrowana i działająca w Polsce jednostka, w której swoje udziały posiada jednostka zagraniczna. Podmiotem zagranicznym może być:

-
- osoba fizyczna nieposiadająca obywatelstwa polskiego; zakłada się, że osoba posiadająca obywatelstwo podwójne polskie i inne jest osobą krajową,
 - osoba prawna z siedzibą za granicą,
 - jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, z siedzibą za granicą.

Produkt krajowy brutto (PKB) - jeden z mierników makroekonomicznych stosowany w odniesieniu do dochodów narodowych, opisujący w określonej jednostce czasu (najczęściej jednego roku), łączną wartość wytworzonych dóbr i usług danego kraju. Do PKB wliczane są wszystkie dobra i usługi wytworzone na terenie danego kraju niezależnie od pochodzenia kapitału jaki je wytworzył.

Punkt procentowy (p.proc.) - różnica powstała w wyniku odejmowania dwóch wartości wyrażonych w procentach. Punkt procentowy to termin, który znajduje swoje zastosowanie w między innymi opisywaniu zjawisk makroekonomicznych. Często powielanym błędem jest utożsamianie tego określenia z rzeczywistą zmianą procentową w odniesieniu do pierwszej wielkości. W sytuacjach gdy wielkość wyrażona w procentach zwiększyła się lub zmniejszyła, używamy sformułowania punkt procentowy.

Sektor prywatny - ogół podmiotów gospodarki narodowej grupujący własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną (osób zagranicznych) oraz "własność mieszaną" z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego.

Sektor publiczny – ogół podmiotów gospodarki narodowej grupujących własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność JST lub samorządowych osób prawnych oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego.

Spółka z udziałem zagranicznym – spółka, w której co najmniej jeden ze współników nie jest obywatelem polskim. Prawo polskie zezwala na prowadzenie działalności z udziałem kapitału zagranicznego jedynie w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością i akcyjnych.

Stopa bezrobocia – iloraz liczby ludzi bezrobotnych do liczby ludzi aktywnych zawodowo na danym terenie. Stopa bezrobocia wyrażona jest w procentach.

Wartość dodana brutto – wartość wszystkich wyrobów i usług wytworzonych przez wszystkie krajowe podmioty pomniejszona o koszty związane z ich wytworzeniem. Wartość dodana brutto opisuje przyrost wartości dóbr w danym okresie.

Wynagrodzenie brutto - wypłaty pieniężne, wypłacane pracownikom lub innym osobom fizycznym, stanowiące wydatki ponoszone przez pracodawców na opłacenie wykonywanej pracy, niezależnie od źródeł ich finansowania oraz bez względu na podstawę stosunku pracy bądź innego stosunku prawnego lub czynności prawnej, na podstawie których jest świadczona praca.

Źródła definicji (jeżeli nie opisano inaczej): Słownik pojęć – pojęcia stosowane w statystyce publicznej (on-line), GUS oraz Encyklopedia Gazety Prawnej (portal: forsal.pl)

1. SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA POLSKI

W 2019 roku utrzymała się wysoka dynamika wzrostu gospodarczego kraju. Na podstawie aktualnie dostępnych danych oszacowano następujące tendencje w procesie kształtowania wartości dodanej brutto:

- wartość dodana brutto w gospodarce narodowej w 2019 r. wzrosła o 4,0% w porównaniu z 2018 r., wobec wzrostu o 5,1% w 2018 r.,
- wartość dodana brutto w przemyśle w 2019 r. wzrosła o 4,2% w porównaniu z 2018 r., wobec wzrostu o 4,6% w 2018 r.,
- wartość dodana brutto w budownictwie w 2019 r. w porównaniu z 2018 r. wzrosła o 2,8%, wobec wzrostu o 12,2% w 2018 r.,
- wartość dodana brutto w handlu i naprawach w 2019 r. w porównaniu z 2018 r. wzrosła o 4,7%, wobec wzrostu o 4,6% w 2018 r.

W 2019 r. popyt krajowy wzrósł realnie o 3,8% przy wzroście PKB o 4,0%. W 2018 r. popyt krajowy wzrósł o 5,3% przy wzroście PKB o 5,1%.

Spożycie ogółem w 2019 r. wzrosło realnie o 4,0%, w tym spożycie w sektorze gospodarstw domowych o 3,9% (w 2018 r. wzrost odpowiednio o 4,1% oraz o 4,3%).

Akumulacja brutto w 2019 r. w porównaniu z rokiem poprzednim wzrosła realnie o 3,0%, w tym nakłady brutto na środki trwałe wzrosły o 7,8% (w 2018 r. wzrost odpowiednio o 10,1% oraz o 8,9%). Stopa inwestycji w gospodarce narodowej (relacja nakładów brutto na środki trwałe do produktu krajowego brutto w cenach bieżących) w 2019 r. wyniosła 18,8%, wobec 18,2% w 2018 r.

W raporcie Polskiego Instytutu Ekonomicznego „Podsumowanie gospodarcze roku 2019” (*PIE Warszawa, 2019*), podsumowującym wyniki badań funkcjonowania polskich przedsiębiorstw w 2019 r., wskazano na 5 najważniejszych wydarzeń gospodarczych w 2019 r. :

1. wzrost gospodarczy przekraczający 4%,
2. dobrą koniunkturę wśród firm,
3. rosnące wpływy z CIT,
4. spadek szarej strefy,
5. nowe rozwiązania proinwestycyjne.

Z badania PIE wynika również , że niemal 48% przedsiębiorstw deklaruje zwiększenie popytu na swoje usługi lub produkty w mijającym roku, przy jednoczesnym spadku zatorów płatniczych o niemal 8 p. proc. w stosunku do 2018 r. W 2019 r. *brexit* i spowolnienie w Niemczech wskazywane było jako główne czynniki ryzyka dla polskiej gospodarki, natomiast transformacja energetyczna stała się największym wyzwaniem.

Jak pokazują dane, średnioroczny wzrost gospodarczy za 2019 r. przekroczy 4%, a tym samym będzie zauważalnie wyższy od prognozowanego, plasując Polskę na 4. miejscu wśród wszystkich krajów Unii Europejskiej. Prognozy Komisji Europejskiej na 2020 rok pokazywały, że przy zachowaniu warunków z 2019 r., zauważalne będzie lekkie spowolnienie wzrostu, ale wciąż będzie on oscylował wokół 3,5%. Komisja Europejska zakłada, że wyprzedzą nas tylko Malta, Rumunia i Irlandia. Dobre tempo rozwoju to wynik przede wszystkim wysokiego poziomu konsumpcji, napędzanej dobrą sytuacją na rynku pracy i najwyższą od dekady dynamiką płac. W pierwszej połowie 2019 roku odnotowano również odbicie w inwestycjach, które były wsparte wydatkami publicznymi.

21.1. Stabilna pozycja sektora przedsiębiorstw

Badania Polskiego Instytutu Ekonomicznego wskazują, że relatywnie dobra koniunktura była widoczna także po stronie przedsiębiorstw. Wzrost popytu na produkty i usługi zanotowało 47,8% firm, zaś 14,4% z nich wskazało na wzrost dostępności zewnętrznego finansowania. Jednocześnie poprawiła się sytuacja w obszarze zatorów płatniczych. Wzrost ich nasilenia zgłosiło 11,2% przedsiębiorstw, o 7,7 p. proc. mniej niż przed rokiem. Co więcej, aż 40% badanych przedsiębiorstw twierdzi, że w ich branży nie występuje zjawisko szarej strefy, która w największym stopniu dotyka sektora usług oraz firm budowlanych.

Według stanu na koniec grudnia 2019 roku w rejestrze REGON wpisanych było 4 509,9 tys. osób prawnych, jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (bez osób fizycznych prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie). W 2019 r. największy wzrost liczby podmiotów odnotowano w sekcjach: informacja i komunikacja (o 9,5%), budownictwo (o 8,2%), administrowanie i działalność wspierająca (o 6,0%), zaś według podziału terytorialnego w województwach: małopolskim i mazowieckim (o 4,7%), wielkopolskim (o 3,9%) oraz warmińsko-mazurskim (o 3,8%).

Liczba podmiotów **sektora prywatnego** wyniosła 4 325,3 tys. i stanowiła prawie 96% zbiorowości ogółem. W ogólnej liczbie podmiotów dominowały osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Na koniec 2019 roku w rejestrze REGON wpisanych było 3 213,6 tys. osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, tj. o 3,3% więcej niż na koniec 2018 roku. Działalność osób fizycznych skupiała się przede wszystkim w sekcjach PKD: handel; naprawa pojazdów samochodowych (23,2%), budownictwo (15,4%) oraz działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (11,7%). W sekcjach tych działalność była prowadzona przez 37,4% podmiotów sektora prywatnego, tj. o 3,3% więcej niż na koniec roku 2018 (rok wcześniej odnotowano wzrost o 1,3%).

W **sektorze publicznym** wpisanych było 111,8 tys. podmiotów, tj. o 1,1% mniej niż na koniec 2018 roku. Działalność podmiotów sektora publicznego prowadzona była przede wszystkim w sekcjach PKD: obsługa rynku nieruchomości (38,2%), edukacja (33,1%), administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne (9,3%). W powyższych sekcjach działalność prowadzona była przez 81,6% podmiotów sektora publicznego.

Według **przewidywanej liczby pracujących** przeważały podmioty o liczbie pracujących poniżej 10 osób. Według stanu na koniec grudnia 2019 roku do rejestru REGON wpisanych było łącznie 1 296,3 tys. osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej. Liczba tych podmiotów wzrosła w stosunku do roku 2018 o 3,4%.

Na koniec 2019 r. w rejestrze REGON wpisanych było 521,1 tys. spółek handlowych (wzrost o 6,4% w porównaniu z 2018 r.), w tym:

spółek kapitałowych:

- spółek z ograniczoną odpowiedzialnością – 429,1 tys. (wzrost o 6,7%),
- spółek akcyjnych – 10,0 tys. (wzrost o 0,8%),

spółek osobowych:

- partnerskich – 2,4 tys. (wzrost o 1,1%),
- jawnych – 35,2 tys. (spadek o 1,5%),
- komandytowych – 40,6 tys. (wzrost o 13,3%),
- komandytowo akcyjnych – 3,7 tys. (spadek o 3,6%),
- spółek cywilnych – 291,0 tys. (wzrost o 0,4%),

wspólnot mieszkaniowych – 173,4 tys. (wzrost o 2,0%),

stowarzyszeń i organizacji społecznych – 118,4 tys. (wzrost o 3,2%),

fundacji – 28,5 tys. (wzrost o 7,2%),
spółdzielni – 11,5 tys. (spadek o 1,6%)
przedsiębiorstw państwowych - 55 (na tym samym poziomie co w 2018 r.), które łącznie stanowiły 96,3% ogółu podmiotów.
Udział podmiotów o przewidywanej liczbie pracujących 10-49 wyniósł 3,0%, zaś podmioty powyżej 49 pracujących stanowiły 0,7% wszystkich podmiotów wpisanych do rejestru REGON. W porównaniu z rokiem 2018 wzrost liczby podmiotów wystąpił w przedziale liczby pracujących 0-9 – o 3,5%. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, dla których przewidywana liczba pracujących zgłoszona do rejestru REGON jest mniejsza niż 10 osób, stanowiły 99,0% wszystkich osób fizycznych wpisanych do rejestru REGON i w grupie tej wystąpił wzrost liczby podmiotów w porównaniu do 2018 r. o 3,3%.
W grupie spółek handlowych, według rodzaju kapitału największy procentowy wzrost wystąpił w liczbie spółek państwowych osób prawnych (o 16,1%), niewielki spadek odnotowano w liczbie jednoosobowych spółek Skarbu Państwa (o 0,3%).

1.2. Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych w 2019 roku

W 2019 roku wyniki finansowe przedsiębiorstw były wyższe od uzyskanych rok wcześniej. Nieznacznie poprawiły się wskaźniki ekonomiczno-finansowe. Nakłady inwestycyjne były wyższe o 11,4% od notowanych w 2018 r. (kiedy miał miejsce wzrost o 12,2%). Przychody i koszty z całokształtu działalności były wyższe o 5,8% od osiągniętych rok wcześniej. Nieznacznie poprawił się wskaźnik poziomu kosztów z 95,5% przed rokiem do 95,4% (2019 r.). Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wzrosły o 6,0%, a koszty tej działalności wrosły w skali roku o 6,1%. Wynik finansowy ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wyniósł 144,0 mld zł i był wyższy o 4,6% niż w 2018 roku. Wynik finansowy z pozostałej działalności operacyjnej ukształtował się na poziomie 4,2 mld zł i był wyższy o 0,7 mld zł niż przed rokiem. Zanotowano poprawę wyniku na operacjach finansowych (- 0,9 mld zł wobec - 3,4 mld zł w 2018 roku).

Wynik finansowy brutto wyniósł 147,3 mld zł wobec 137,7 mld zł przed rokiem, a jego obciążenia ukształtowały się na poziomie 26,1 mld zł (wobec 25,0 mld zł). Wynik finansowy netto wyniósł 121,2 mld zł i był wyższy o 7,5% niż przed rokiem. Zysk netto wyniósł 143,6 mld zł i był wyższy o 4,2% od uzyskanego w 2018 roku, a strata netto wyniosła 22,4 mld zł i zmniejszyła się o 10,7%. Zysk netto wykazało 81,8% ogółu przedsiębiorstw (wobec 80,6% rok wcześniej), a uzyskane przez nie przychody stanowiły 87,6% przychodów z całokształtu działalności badanych przedsiębiorstw (wobec 85,9% przed rokiem). W przetwórstwie przemysłowym zysk netto odnotowało 83,2% jednostek (przed rokiem 82,3%), a udział uzyskanych przez nie przychodów w przychodach wszystkich podmiotów tej sekcji wyniósł 90,3% (wobec odpowiednio 89,9% przed rokiem).

1.3. Główne ryzyka

W 2019 r. do czynników ryzyka, mogących wpłynąć na osłabienie realnego tempa wzrostu gospodarczego w 2020 roku, zaliczono przede wszystkim spowolnienie u głównego partnera gospodarczego, czyli w Niemczech oraz konsekwencje *brexitu*. Z badań Polskiego Instytutu Ekonomicznego wynika, że wśród firm eksportujących na rynek niemiecki, 40% postrzega spowolnienie w tym kraju jako bardzo dotkliwe. Najczęściej dotyczy to firm dużych, z udziałem kapitału zagranicznego, wyspecjalizowanych w eksporcie oraz reprezentujących średni oraz wysoki poziom stosowanych rozwiązań technicznych. Wśród tak charakteryzowanych

przedsiębiorstw pojawia się także obawa przed skutkami *brexitu*. Ponad 16% podmiotów gospodarczych eksportujących do Wielkiej Brytanii obawia się spadku tego eksportu w wyniku opuszczenia Unii Europejskiej przez ten kraj oraz konsekwencji z tym związanych.

1.4. Komunikat agencji ratingowej FITCH

Agencja ratingowa Fitch ogłosiła 27 marca 2020 r. decyzję o utrzymaniu oceny ratingowej Polski na poziomie A-/F2 (długo- i krótkoterminowe zobowiązania w walucie zagranicznej oraz A-/F1 (długo- i krótkoterminowe zobowiązania w walucie krajowej)). Perspektywa ratingu pozostała na poziomie stabilnym. AF wskazuje na mocne fundamenty makroekonomiczne oraz dobrze zdywersyfikowaną gospodarkę. Niestety spodziewać się można, że pandemia koronawirusa (SARS-CoV-2) będzie miała negatywny wpływ na wzrost PKB w 2020 roku, który obecnie trudno jest oszacować (www.mf.gov.pl).

2. SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Uwagi ogólne

- według wyników Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności w IV kwartale 2019 r. zaobserwowano nieznaczny spadek w skali roku liczby pracujących oraz wskaźnika zatrudnienia. Liczba osób bezrobotnych zmniejszyła się o jedną piątą, jednak nie wpłynęło to na wielkość wskaźnika obciążenia pracujących osobami niepracującymi. Wskaźnik zatrudnienia w IV kwartale 2019 r. wyniósł 56,9% (spadek o 0,1% w stosunku do analogicznego okresu w 2018 r.);
- utrzymała się tendencja wzrostowa przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w relacji do analogicznego miesiąca 2018 r. (w grudniu 2019 r. wzrost wyniósł 4,2%);
- stopa bezrobocia rejestrowanego kolejny miesiąc utrzymała się na poziomie 2,8% i była o 0,4 p. proc. niższa od notowanej w grudniu 2018 r. Województwo wielkopolskie wciąż wyróżnia się najniższą stopą bezrobocia, kształtującą się o 2,4 p. proc. poniżej przeciętnego poziomu w kraju;
- przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw utrzymało tendencję wzrostową w skali roku, a wzrost odnotowany w grudniu 2019 r. wyniósł 5,9%;
- wartość produkcji sprzedanej przemysłu w skali miesiąca obniżyła się o 12,3% (licząc w cenach stałych), zaś w stosunku rocznym zwiększyła się o 2,4%. W strukturze rodzajowej produkcji wciąż dominowało sześć działów specjalizujących się w produkcji: artykułów spożywczych (22,0% wartości produkcji sprzedanej przemysłu całego województwa), pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (17,1%), mebli (7,7%), urządzeń elektrycznych (6,7%), wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (6,0%) oraz wyrobów z metali (5,7%);
- odnotowano wzrost wartości produkcji budowlano-montażowej o 37,9% w ujęciu miesięcznym i o 1,9% w relacji do grudnia 2018 r. Największy udział w wartości produkcji budowlano-montażowej miały przedsiębiorstwa zajmujące się budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej (60,3%);
- odnotowano wzrost wartości produkcji budowlano-montażowej o 37,9% w ujęciu miesięcznym i o 1,9% w relacji do grudnia 2018 r. Największy udział w wartości

produkcji budowlano-montażowej miały przedsiębiorstwa zajmujące się budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej (60,3%).

2.1. Aktywność ekonomiczna ludności

W IV kwartale 2019 r. zbiorowość aktywnych zawodowo liczyła 1 630 tys. osób, tj. o 0,8% mniej niż w analogicznym kwartale 2018 r. Populacja pracujących, licząca 1592 tys. osób, w ciągu roku zmniejszyła się o 0,2%. Biernych zawodowo było 1 165 tys., tj. o 0,7% więcej niż przed rokiem. Liczba bezrobotnych wyniosła 39 tys., czyli o 20,4% mniej niż w IV kwartale 2018 r.

Stosunek ogólnej liczby osób niepracujących do pracujących pozostał na poziomie notowanym przed rokiem i wyniósł 756. W miastach na 1000 pracujących przypadało 813 niepracujących (w IV kwartale 2018 r. 783), podczas gdy na wsi – 694 (przed rokiem 725). W kraju współczynnik ten ukształtował się na poziomie 838 wobec 853 przed rokiem.

Aktywni zawodowo stanowili 58,3% ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej, tj. o 0,4 p. proc. mniej niż przed rokiem. W kraju zanotowano w tym czasie spadek współczynnika aktywności zawodowej o 0,1% do poziomu 56,0%. Pod względem wielkości współczynnika aktywności zawodowej wielkopolskie zajmowało trzecią lokatę wśród województw, a najwyższą jego wartość zanotowano w mazowieckim (60,8%; wzrost o 0,5 p. proc. w stosunku do IV kwartału 2018 r.). Najniższą wartość wskaźnika zaobserwowano w województwie śląskim (52,3%; podobnie jak przed rokiem). Współczynnik aktywności zawodowej przyjmuje zróżnicowane wartości w zależności od płci. W zbiorowości mężczyzn współczynnik ten kształtował się na poziomie 68,9%, podczas gdy w przypadku kobiet wynosił 48,6%. Dystans dzielący te dwie wielkości sięgał 20,3 p. proc. i zwiększył się w skali roku o 1,0 p. proc. Mniej zróżnicowane były wartości współczynnika aktywności zawodowej ludności w miastach i na wsi (odpowiednio 56,7% wobec 60,3%).

W stosunku do IV kwartału 2018 r. wskaźnik dla ludności miejskiej zmniejszył się o 1,1 p. proc., natomiast dla ludności wiejskiej zwiększył się o 0,5 p. proc.

Wśród pracujących największy udział miały osoby z wykształceniem wyższym (31,7% wobec 30,7% przed rokiem). Najmniej liczną grupą były osoby z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego (4,3%, przed rokiem 4,6%).

W strukturze pracujących według statusu zatrudnienia dominowali pracownicy najemni, czyli osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy. Zbiorowość ta licząca 1236 tys. osób stanowiła 77,6% ogółu pracujących (76,8% w IV kwartale 2018 r.), a w skali roku zwiększyła się o 0,9%. W większości (78,2%) pracownicy najemni byli zatrudnieni przez pracodawców z sektora prywatnego.

Zmniejszyła się liczba pracodawców oraz pracujących na własny rachunek niezatrudniających pracowników (o 3,5% do 300 tys.), a udział tej kategorii w ciągu roku zmniejszył się o 0,7% do 18,8%. Zbiorowość pomagających członków rodzin ukształtowała się na poziomie 56 tys. (spadek o 5,1% w stosunku do IV kwartału 2018 r.); w grupie tej większość stanowili mieszkańcy wsi (52 tys., tj. 92,9%).

Pracujący **w sektorze prywatnym** stanowili 83,0% ogółu pracujących, czyli o 0,3% więcej niż przed rokiem. Odsetek pracujących w rolnictwie indywidualnym zwiększył się w tym czasie o 0,4% i wynosił 10,1%.

2.2. Wskaźniki sytuacji ekonomicznej

W grudniu 2019 r. wartość **produkcji sprzedanej przemysłu** w województwie wielkopolskim wyniosła 13998,1 mln zł (w cenach bieżących). Licząc w cenach stałych, oznacza to spadek sprzedaży o 12,3% w stosunku do poprzedniego miesiąca, ale wzrost o 2,4% w relacji do grudnia 2018 r. (przed rokiem odnotowano spadek wartości sprzedaży zarówno w skali miesiąca – o 16,3%, jak i w ujęciu rocznym – o 5,0%).

W porównaniu z grudniem 2018 r. wzrost wartości sprzedaży produkcji zanotowały wszystkie sekcje przemysłu, w tym największy: wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – o 15,2% oraz dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja – o 14,7%.

Na niższym poziomie klasyfikacji PKD wzrost wartości sprzedaży odnotowało 15 spośród 32 działów przemysłu, w tym wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 15,2%), a ponadto produkcja: artykułów spożywczych (o 11,3%), papieru i wyrobów z papieru (o 9,6%), pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 4,0%), wyrobów z metali (o 3,3%), mebli (o 3,1%) oraz maszyn i urządzeń (o 1,1%). Spadek sprzedaży dotyczył m.in. produkcji: wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 9,7%), napojów (o 4,0%), wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 2,9%), a także urządzeń elektrycznych oraz wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (po 0,4%).

W grudniu 2019 r. w działalności przemysłowej przedsiębiorstw dominowało sześć działów specjalizujących się w produkcji: artykułów spożywczych (22,0% wartości produkcji sprzedanej przemysłu całego województwa wobec 20,2% przed rokiem), pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (17,1% wobec 16,7% w grudniu 2018 r.), mebli (7,7% wobec 8,1% przed rokiem), urządzeń elektrycznych (6,7% wobec 6,9% przed rokiem), wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (6,0%, wobec 6,1% w grudniu 2018 r.) oraz wyrobów z metali (5,7% wobec 5,8% przed rokiem).

Wydajność pracy w przemyśle, mierzona wartością produkcji sprzedanej przeliczoną na 1 zatrudnionego, w grudniu 2019 r. wyniosła 40,6 tys. zł (w cenach bieżących), tj. o 1,4% więcej (w cenach stałych) niż przed rokiem, przy równoczesnym wzroście przeciętnego zatrudnienia o 1,0% oraz przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto o 3,8%. W okresie styczeń-grudzień 2019 r. wartość produkcji sprzedanej przemysłu wyniosła 183370,4 mln zł (w cenach bieżących) i była o 3,4% (w cenach stałych) większa niż w 2018 r. (przed rokiem wzrost wyniósł 2,4%). Wartość produkcji sprzedanej przemysłu zwiększyła się w trzech sekcjach:

- wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 9,6%),
- dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja (o 8,2%),
- przetwórstwo przemysłowe (o 3,2%).

Spadek sprzedaży dotyczył tylko górnictwa i wydobywania (o 0,9%). Produkcja sprzedana przemysłu przeliczona na 1 zatrudnionego w całym roku 2019 wyniosła 530,7 tys. zł (w cenach bieżących) i w ciągu roku zwiększyła się o 1,4% (w cenach stałych), przy wzroście przeciętnego zatrudnienia o 1,9% oraz przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto o 5,7%.

Wartość **produkcji sprzedanej budownictwa** w województwie wielkopolskim w grudniu 2019 roku wyniosła 2995,3 mln zł (w cenach bieżących), tj. o 21,7% więcej niż przed miesiącem i o 0,9% więcej niż przed rokiem (w grudniu 2018 r. w skali miesiąca odnotowano wzrost wartości sprzedaży o 16,4%, a w stosunku rocznym – o 18,5%).

Wydajność pracy w budownictwie, mierzona wartością produkcji sprzedanej na jednego zatrudnionego w tej sekcji, w grudniu 2019 r. wyniosła 77,0 tys. zł, tj. o 22,1% więcej niż przed miesiącem, ale o 5,0% mniej niż przed rokiem. Przeciętne zatrudnienie w przedsiębiorstwach budowlanych obniżyło się o 0,3% w porównaniu z listopadem 2019 r., natomiast w stosunku do grudnia poprzedniego roku wzrosło o 6,2%. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w tej sekcji zwiększyło się o 9,8% w skali miesiąca i o 4,1% w ujęciu rocznym.

Wartość **produkcji budowlano-montażowej** w grudniu 2019 r. wyniosła 1436,4 mln zł, tj. o 37,9% więcej niż przed miesiącem i o 1,9% więcej niż przed rokiem (w grudniu 2018 r. wzrost wartości produkcji budowlano-montażowej wyniósł 28,1% w ujęciu miesięcznym i 26,0% – w stosunku rocznym). W ogólnej wartości produkcji sprzedanej budownictwa w grudniu 2019 roku produkcja budowlano-montażowa stanowiła 48,0%, tj. o 0,5 p. proc. więcej niż przed rokiem. Największą część wartości produkcji budowlano-montażowej wygenerowały przedsiębiorstwa zajmujące się budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej (60,3%).

2.3. Rynek wewnętrzny

Wartość **sprzedaży detalicznej** (w cenach bieżących), zrealizowanej przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe w województwie wielkopolskim w grudniu 2019 r., była o 15,3% większa niż przed miesiącem, a o 12,0% przekroczyła poziom sprzed roku (w grudniu 2018 r. wzrost wartości sprzedaży w ujęciu miesięcznym wyniósł 17,0%, a w stosunku rocznym – 8,9%). W porównaniu z grudniem 2018 r. zwiększyła się m.in. sprzedaż detaliczna tekstyliów, odzieży i obuwia (o 19,2%), prasy i książek oraz pozostała sprzedaż w niewyspecjalizowanych sklepach (o 16,0%), a także farmaceutyków, kosmetyków i sprzętu ortopedycznego (o 15,8%). Wartość sprzedaży detalicznej zrealizowanej w całym roku 2019 zwiększyła się o 11,8% w porównaniu z okresem styczeń - grudzień 2018 r. (wobec wzrostu o 9,9% przed rokiem). W ujęciu narastającym najbardziej wzrosła sprzedaż detaliczna mebli oraz sprzętu RTV i AGD (o 24,6%), a ponadto tekstyliów, odzieży i obuwia (o 22,8%) oraz farmaceutyków, kosmetyków i sprzętu ortopedycznego (o 21,1%). Mniejsza niż w 2018 r. okazała się sprzedaż detaliczna pojazdów samochodowych (spadek wartości o 0,9%).

Sprzedaż hurtowa jednostek handlowych ogółem w grudniu 2019 r. zmniejszyła się o 1,9% w porównaniu z poprzednim miesiącem, ale wzrosła o 10,5% w relacji do grudnia 2018 r. (przed rokiem odnotowano odpowiednio spadek o 10,6% oraz wzrost o 0,4%). W przedsiębiorstwach hurtowych wartość sprzedaży zwiększyła się o 0,1% w skali miesiąca oraz o 12,3% w stosunku rocznym (w grudniu 2018 r. odnotowano spadek sprzedaży o 9,2% w ujęciu miesięcznym oraz o 3,2% w perspektywie rocznej).

Wartość sprzedaży hurtowej jednostek handlowych zrealizowanej w całym roku 2019 zwiększyła się o 6,3% w porównaniu z okresem całego 2018 r., w tym w przedsiębiorstwach handlu hurtowego wzrosła o 4,7% (przed rokiem zanotowano wzrost odpowiednio o 10,8% oraz o 8,2%).

2.4. Koniunktura gospodarcza

W grudniu 2019 r. przedsiębiorcy z większości prezentowanych rodzajów działalności ocenili koniunkturę korzystnie. Najbardziej optymistyczne opinie wyraziły podmioty gospodarcze należące do sekcji informacja i komunikacja, natomiast najbardziej negatywne – jednostki z sekcji budownictwo. Tradycyjnie płynna pozostała koniunktura w sekcji zakwaterowanie

i gastronomia. Wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury w przetwórstwie przemysłowym kształtował się na poziomie 10,5% (styczeń) wobec 2,3% (grudzień).

Na podstawie **opinii przedsiębiorców wyrażonych** w grudniu 2019 r. wskazane zostały główne bariery działalności i rozwoju przedsiębiorstw:

BUDOWNICTWO - największe trudności wskazywane przez firmy zgłaszające bariery związane są z kosztami zatrudnienia (59,5% w grudniu br., 56,0% przed rokiem). W porównaniu z grudniem ub.r. najbardziej wzrosła uciążliwość barier związanych z wysokimi obciążeniami na rzecz budżetu (z 35,1% do 49,4%), kosztami finansowej obsługi działalności (z 22,0% do 33,9%) oraz kosztami materiałów (z 34,4% do 43,3%), a spadła – bariery wynikające z niedoboru wykwalifikowanych pracowników (z 50,1% do 43,6%).

HANDEL HURTOWY - największe trudności wskazywane przez firmy zgłaszające bariery związane są z kosztami zatrudnienia (50,9% w grudniu br., 50,6% przed rokiem). W porównaniu z grudniem ub.r. najbardziej spadła uciążliwość bariery związanej z niedoborem pracowników (z 26,9% do 20,2%), natomiast w największym stopniu wzrosło znaczenie trudności z uzyskaniem kredytu bankowego (z 5,8% do 11,0%).

HANDEL DETALICZNY - największe trudności wskazywane przez firmy zgłaszające bariery związane są z kosztami zatrudnienia (64,1% w grudniu br., 59,7% przed rokiem) oraz – w nieco mniejszym stopniu – zbyt dużą konkurencją na rynku (60,4% w grudniu 2019 r., 60,1% przed rokiem). W porównaniu z grudniem 2018 r. najbardziej wzrosło znaczenie trudności w rozrachunkach z kontrahentami (z 9,1% do 17,3%), natomiast spadło – bariery wynikające z niedoboru pracowników (z 44,4% do 27,5%).

USŁUGI - największe trudności wskazywane przez firmy zgłaszające bariery związane są z kosztami zatrudnienia (66,1% w grudniu 2019 r. wobec 60,7% przed rokiem – jest to bariera, której znaczenie w skali roku wzrosło w największym stopniu). W porównaniu z grudniem 2018 roku najbardziej spadło znaczenie uciążliwości związanych z niedoborem wykwalifikowanych pracowników (z 38,0% do 28,2%) oraz niejasnymi, niespójnymi i niestabilnymi przepisami prawnymi (z 41,3% do 32,5%).

2.5. Wybrane wskaźniki statystyczne województwa wielkopolskiego

(w porównaniu z innymi województwami)

Liczba ludności wg stanu 30.06.2019 r.(*)

POLSKA – 38 386,0 mln

1) województwo mazowieckie – 5411,4 mln (miasto Warszawa – 1783,3 mln)

2) województwo śląskie – 4 524,1 mln

3) województwo wielkopolskie – 3 493,9 mln ()**

4) województwo małopolskie – 3 400,6 mln

5) województwo dolnośląskie – 2 901,2 mln

(*) Względem roku 2018, liczba ludności Polski wg stanu w dniu 01.01.2019 r. zmniejszyła się o 22 410 osób (liczba ludności w odniesieniu do ubiegłorocznej, przyjmując rok poprzedni za 100, wyniosła 99,9). W porównaniu ze zmianą liczby ludności w roku 2018 względem 2017 (przyrost 556 osób) nastąpił znaczący spadek liczby ludności. Odnosząc zmiany w liczbie ludności do poszczególnych województw, największy spadek odnotowało województwo śląskie (minus 14 615, 99,7), a największy przyrost województwo mazowieckie (18 795 osób, 100,3).

(**) liczba ludności wg stanu w dniu 31.12.2019 r. : **3 498,7 mln**

Liczba podmiotów gospodarki narodowej (bez osób fizycznych prowadzących wyłącznie indywidualne gospodarstwo rolne) wg stanu 31.12.2018 r./ 31.12.2019 r.

Województwo mazowieckie	816 423	854 457
Województwo śląskie	472 498	481 757
Województwo wielkopolskie	429 658	446 215
Województwo małopolskie	391 539	409 849
Województwo dolnośląskie	375 294	382 892

Liczba spółek handlowych (w tym: z udziałem kapitału zagranicznego) wg stanu 31.12.2018 r./ 31.12.2019 r.

Województwo mazowieckie	159 027 (31 618)	170 518 (33 215)
Województwo śląskie	49 826 (5 511)	52 202 (5 513)
Województwo wielkopolskie	49 137 (5 926)	52 110 (6 003)
Województwo dolnośląskie	41 929 (6 512)	44 972 (6 730)
Województwo małopolskie	41 526 (5 642)	44 357 (5 942)

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wg stanu 31.12. 2018 r. / 31.12.2019 r.

Województwo mazowieckie	1 577 400	1 541 100
Województwo wielkopolskie	772 200	804 900
Województwo śląskie	775 600	789 100
Województwo małopolskie	498 600	520 800
Województwo dolnośląskie	484 100	491 500

Stopa bezrobocia rejestrowanego (liczba bezrobotnych) wg stanu 31.12. 2018 r. / 31.12.2019 r.

Województwo wielkopolskie	3,1% (50 900)	2,8% (46 200)
Województwo śląskie	4,3% (80 100)	3,6% (66 500)
Województwo małopolskie	4,7% (71 500)	4,1% (62 600)
Województwo pomorskie	4,9% (46 100)	4,4% (41 800)
Województwo mazowieckie	4,9% (136 500)	4,5% (126 600)

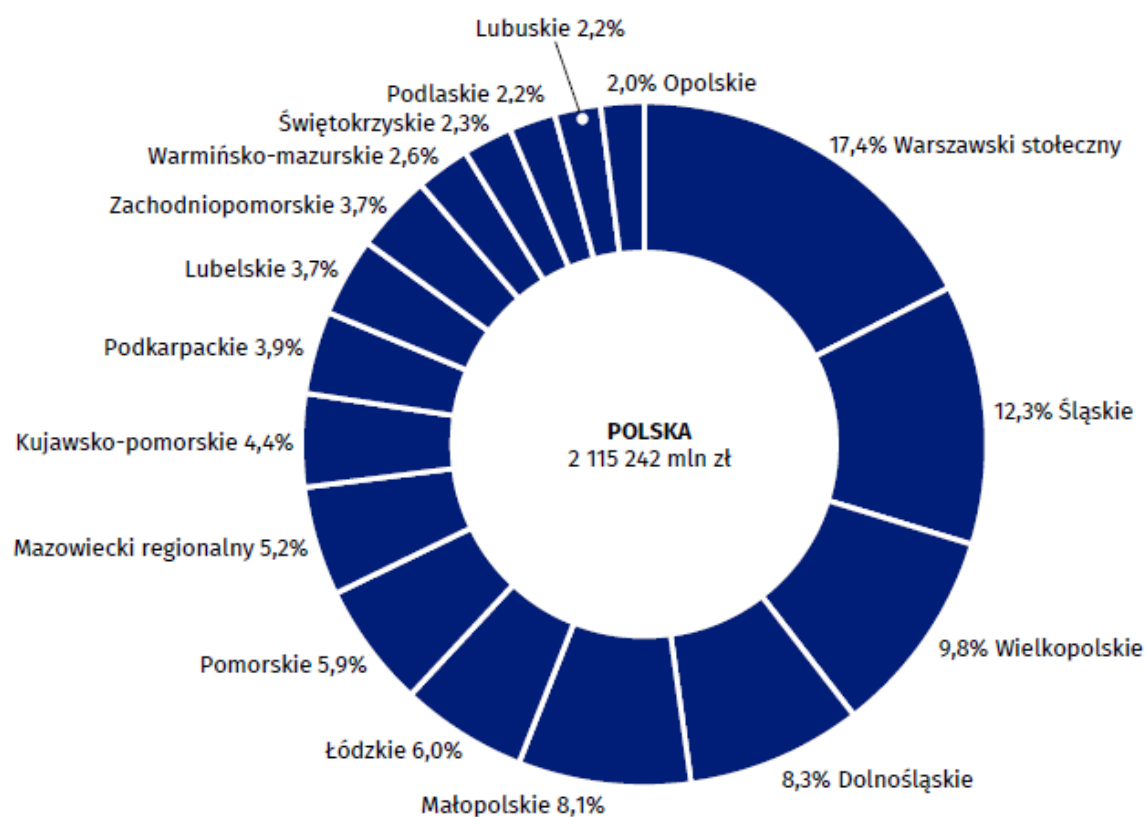
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw grudzień 2018 r./ grudzień 2019 r.

Województwo mazowieckie	(1) 6087,21 zł	(1) 6402,10 zł
Województwo śląskie	(2) 5995,19 zł	(2) 6374,31 zł
Województwo dolnośląskie	(3) 5515,53 zł	(3) 5961,24 zł

Województwo pomorskie	(4) 5244,97 zł	(4) 5705,10 zł
Województwo małopolskie	(5) 5025,09 zł	(5) 5447,82 zł
Województwo łódzkie	(6) 4961,65 zł	(6) 5225,24 zł
Woj. zachodniopomorskie	(7) 4834,90 zł	(7) 5111,02 zł
Województwo wielkopolskie	(8) 4695,22 zł	(8) 4972,04 zł
Województwo lubelskie	(9) 4655,73 zł	(10) 4828,06 zł
Województwo opolskie	(10) 4596,72 zł	(9) 4955,31 zł

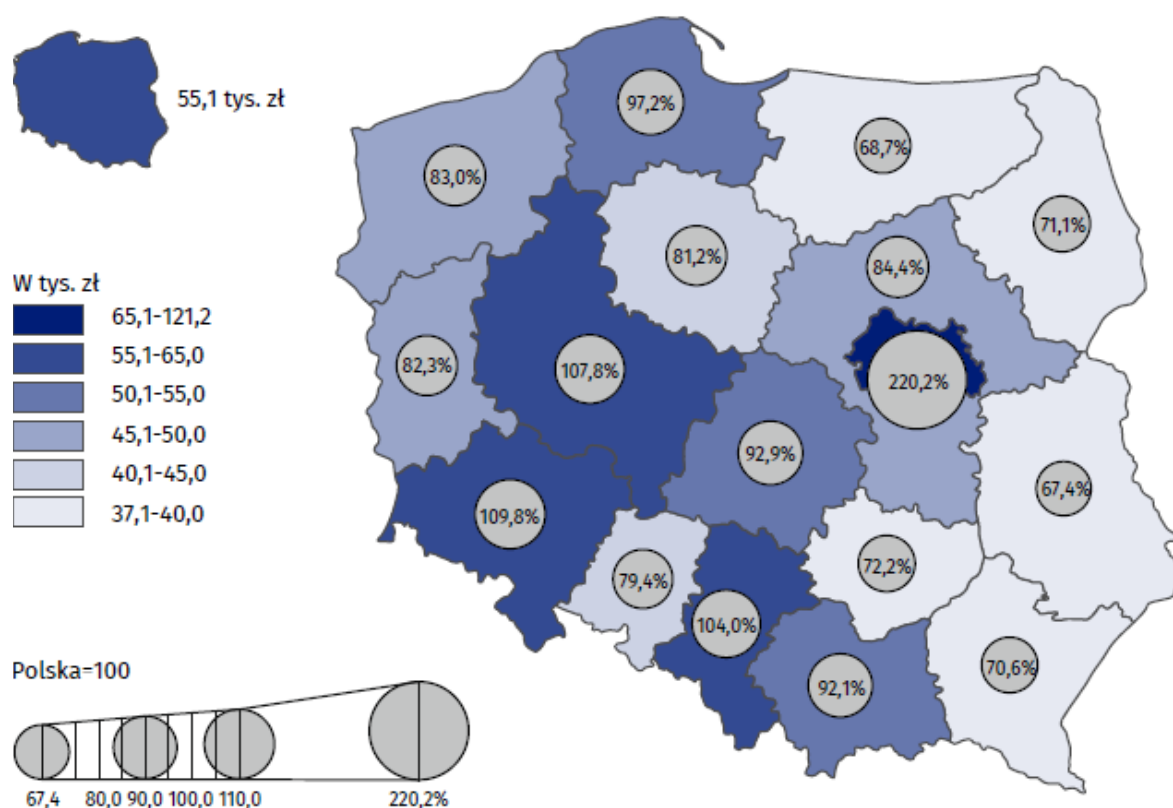
(źródło: własna analiza porównawcza na podstawie materiałów statystycznych
Głównego Urzędu Statystycznego/Urzędu Statystycznego w Poznaniu)

Udział regionów w tworzeniu produktu krajowego brutto w 2018 r. (ceny bieżące)

(źródło: Wstępne szacunki produktu krajowego brutto w przekroju regionów w 2018 r.,
Główny Urząd Statystyczny, Warszawa 31.12.2019 r.)

Produkt krajowy brutto brutto na 1 mieszkańca według regionów w 2018 r. (ceny bieżące)

(źródło: Wstępne szacunki produktu krajowego brutto w przekroju regionów w 2018 r.,
Główny Urząd Statystyczny, Warszawa 31.12.2019 r.)

Dane dotyczące regionalnego PKB mają charakter wstępny i stanowią przedmiot rewizji, zgodnie z polityką rewizji stosowaną w rachunkach narodowych i regionalnych. Dane ostateczne za 2018 r. będą dostępne w październiku 2020 r.

PKB województwa wielkopolskiego w kwotach bezwzględnych/na osobę

2010: 131,8 mld zł / 38 629 zł
2011: 142,2 mld zł / 41 285 zł
2012: 150,3 mld zł / 43 425 zł
2013: 159,7 mld zł / 46 135 zł
2014: 166,5 mld zł / 48 014 zł
2015: 176,7 mld zł / 50 870 zł
2016: 183,6 mld zł / 52 809 zł
2017: 196,8 mld zł / 56 355 zł
2018: 207,1 mld zł / 59 355 zł

PKB województwa wielkopolskiego w porównaniu z wybranymi regionami partnerskimi
dane odnoszące się do 2018 r. (różnica w stosunku do 2017 r.)

Prowincja Hainaut (Belgia): 34 239 mln € (wzrost + 1037 mln)
Region Marche (Italia): 43 305 mln € (wzrost + 2122 mln)
Wielkopolska: 48 617 mln € (wzrost + 2392 mln)
Brandenburgia (Niemcy): 69 487 mln € (wzrost + 3385 mln)
Bretania (Francja): 99 490 mln € (wzrost + 2821 mln)
Północna Brabancja (Niderlandy): 109 434 mln € (wzrost + 6656 mln)
Region Emilia-Romania (Italia): 161 505 mln € (wzrost + 4328 mln)
Hesja (Niemcy): 289 044 mln € (wzrost + 9 041 mln)
Dolna Saksonia (Niemcy): 292 533 mln € (wzrost + 2 423 mln)

PKB województwa wielkopolskiego w porównaniu z wybranymi państwami Unii
Europejskiej
o zbliżonej liczbie ludności w 2018 r.

Irlandia (4,904 mln mieszkańców) – 324 038 mln €
Chorwacja (4,076 mln) – 51 625 mln €
Wielkopolska (3,481 mln) – 48 617 mln €
Słowenia (2,080 mln) – 45 755 mln €
Litwa (2,794 mln) – 45 264 mln €
Łotwa (1,920 mln) – 29 151 mln €
Estonia (1,324 mln) – 26 036 mln €

(własna analiza porównawcza na podstawie danych statystycznych EUROSTAT)

3. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ W WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM

Uwagi ogólne

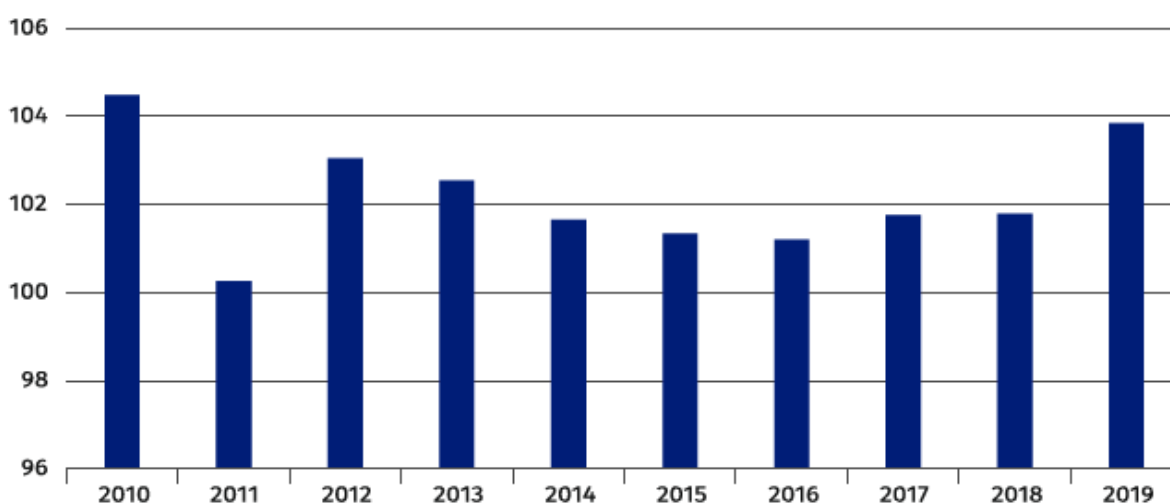
- liczba podmiotów gospodarki narodowej w województwie wielkopolskim w końcu 2019 r. wyniosła 446 215 (o 3,9% więcej niż w 2018 r.),
- wskaźnik dynamiki liczby podmiotów gospodarki narodowej wyniósł w 2019 r. 103,9 (wzrost o 3,9 wobec dynamiki 2018 r.),
- co 10 podmiot gospodarki narodowej w krajowym rejestrze REGON zarejestrowany został w województwie wielkopolskim,
- 40% podmiotów zarejestrowanych w województwie wielkopolskim miało swoją siedzibę na terenie miasta Poznania i powiatu poznańskiego,
- najwięcej podmiotów gospodarczych prowadziło działalność w zakresie handlu; naprawy pojazdów samochodowych,
- najliczniejszą grupę podmiotów, ze względu na formę prawną, stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą,
- 96% wszystkich podmiotów gospodarki narodowej stanowiły mikroprzedsiębiorstwa (o liczbie pracujących do 9 osób),
- na każde 100 nowo zarejestrowanych podmiotów przypadły 53 wykreślone z rejestru REGON.

3.1. Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON w województwie wielkopolskim w 2019 roku

W końcu grudnia 2019 r. w rejestrze REGON województwa wielkopolskiego ujętych było 446 215 podmiotów gospodarki narodowej (bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie).

W ciągu roku ich liczba zwiększyła się o 3,9% (w kraju o 3,3%). Podmioty zarejestrowane w województwie wielkopolskim stanowiły 9,9% wszystkich jednostek w Polsce, co - podobnie jak w ubiegłym roku - uplasowało region na 3. miejscu w kraju, po województwach mazowieckim (18,9%) i śląskim (10,7%).

Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON (rok poprzedni = 100) **(stan w dniu 31 grudnia)**

(źródło: Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON w województwie wielkopolskim,
Urząd Statystyczny w Poznaniu, Poznań 13.02.2020)

Najwięcej podmiotów w 2019 r. zarejestrowanych było w Poznaniu (115 423) i powiecie poznańskim (65 028). Skupiały one łącznie 40% wszystkich jednostek w województwie. Największa koncentracja podmiotów gospodarki narodowej występuje na terenie miasta Poznań, gdzie na 1 km² przypadało 441 podmiotów. W dalszej kolejności plasowały się pozostałe miasta na prawach powiatu: Leszno (284), Kalisz (170) i Konin (102). Najniższym wskaźnikiem charakteryzowały się powiaty: złotowski (3 podmioty na 1 km²), czarnkowsko-trzcianecki (4), międzychodzki (5) oraz kaliski i wągrowiecki (6).

Wskaźnik przedsiębiorczości, wyrażony liczbą podmiotów w rejestrze REGON w przeliczeniu na 10 tys. ludności w wieku produkcyjnym, w 2019 r. w wielkopolskim wyniósł 2 112 (wobec 2017 przed rokiem), tj. wyżej niż przeciętnie w kraju (1948 wobec 1866). W przekroju terytorialnym najbardziej atrakcyjnym miejscem do prowadzenia działalności gospodarczej jest miasto Poznań wraz z powiatem poznańskim (odpowiednio 3687 i 2704 podmiotów na 10 tys. ludności w wieku produkcyjnym). Najniższy wskaźnik przedsiębiorczości odnotowano w powiecie złotowskim (1307), kolskim (1345) oraz tureckim (1413).

3.2. Podmioty gospodarki narodowej według rodzaju prowadzonej działalności i formy prawnej

W województwie wielkopolskim w końcu 2019 r. najliczniejszą grupę podmiotów stanowiły jednostki prowadzące działalność w zakresie: handlu; naprawy pojazdów samochodowych (22,4% ogółu podmiotów), budownictwa (14,4%), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (10,4%) oraz przetwórstwa przemysłowego (9,1%).

W porównaniu z 2018 r. liczba podmiotów najbardziej wzrosła w sekcjach: budownictwo (o 8,8%), informacja i komunikacja (o 7,0%), administrowanie i działalność wspierająca (o 6,9%) oraz pozostała działalność usługowa (o 6,3%). Spadek odnotowano w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie (o 1,8%) oraz górnictwie (o 0,2%).

W 2019 r., podobnie jak w poprzednich latach, zdecydowana większość podmiotów należała do sektora prywatnego. W końcu grudnia 2019 r. było to 430497 jednostek, tj. 96,5% ogółu podmiotów. Ponad 75% podmiotów sektora stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą przede wszystkim w zakresie: handlu; naprawy pojazdów samochodowych (23,8%), budownictwa (17,0%), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (11,2%) oraz przetwórstwa przemysłowego (9,3%). W porównaniu z 2018 r. ich liczba zwiększyła się o 12099 jednostek (o 3,8%).

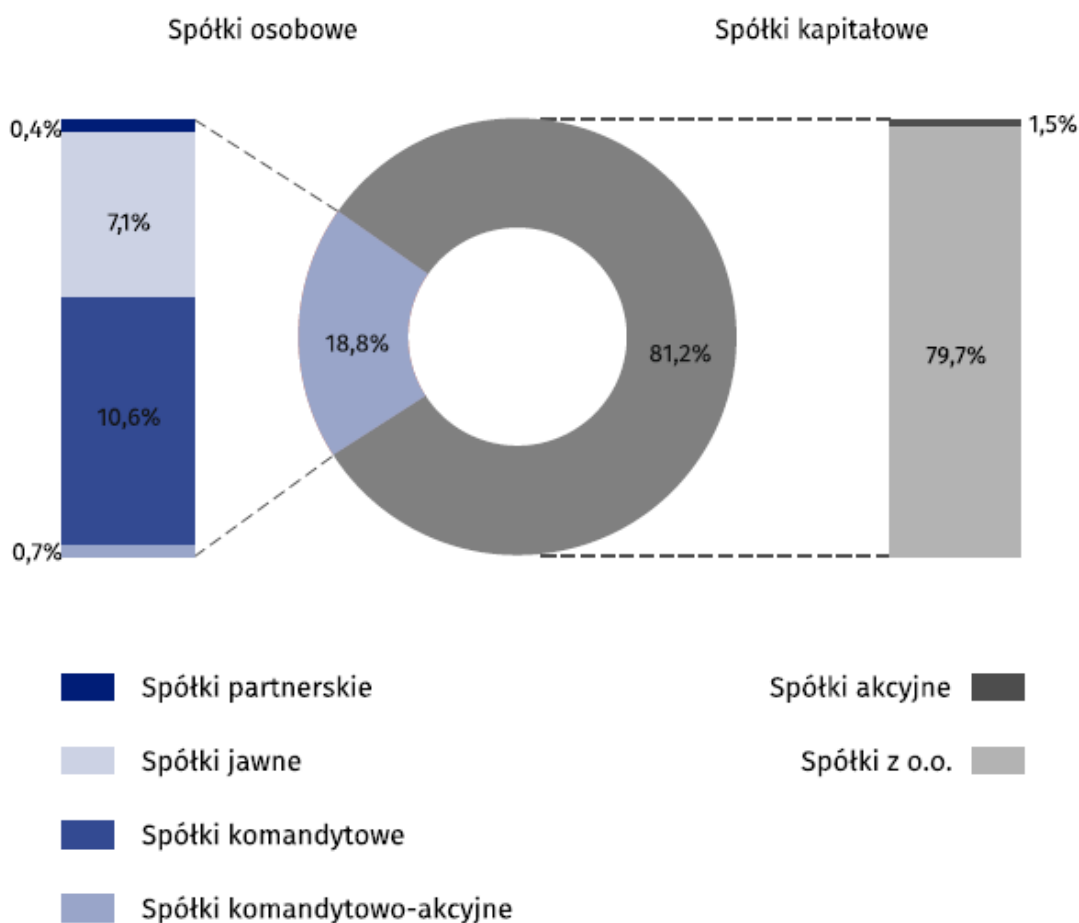
W rejestrze REGON wpisanych było 52110 spółek handlowych z siedzibą w województwie wielkopolskim, tj. o 6,1% więcej niż w 2018 r. Spośród spółek handlowych 11,6% stanowiły jednostki z udziałem kapitału zagranicznego. Najczęściej spółki handlowe prowadziły swoją działalność w sekcjach: handel; naprawa pojazdów samochodowych (21,9%), działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (13,9%), przetwórstwo przemysłowe (12,7%) oraz budownictwo (11,8%).

Podmioty gospodarki narodowej w województwie wielkopolskim (2018-2019)

Stan z dnia	31.12.2018 r.	31.12.2019 r.
Ogółem p. g. n.	429 658	446 215
w tym:		
Spółki handlowe	49 137	52 110
Spółki z udziałem kapitału zagranicznego	5 926	6 003

(źródło: własna analiza porównawcza na podstawie informacji Urzędu Statystycznego w Poznaniu)

Spółki handlowe według form prawnych w 2019 r. (stan w dniu 31 grudnia)

(źródło: Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON w województwie wielkopolskim, Urząd Statystyczny w Poznaniu, Poznań 13.02.2020)

Liczba spółek cywilnych wzrosła w skali roku o 0,5% i ukształtowała się na poziomie 26 288 podmiotów. Podobnie jak w przypadku spółek handlowych, ich działalność prowadzona była głównie w ramach: handlu; naprawy pojazdów samochodowych (38,6%), przetwórstwa przemysłowego (12,6%), budownictwa (9,6%) oraz działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (9,4%). Ponadto, według stanu na koniec 2019 r. zarejestrowanych było 11 918 stowarzyszeń i organizacji społecznych, tj. o 3,4% więcej niż w roku ubiegłym. Odnotowano także wzrost liczby fundacji (o 6,6% do 2155) oraz spółdzielni (o 0,1% do 1573).

Liczba przedsiębiorstw państwowych, zgodnie z informacją sygnałną US w Poznaniu, wzrosła z 4 do 5 (*).

(*) w dostępnych danych występuje rozbieżność: wykazy przedsiębiorstw państwowych opublikowane przez Prezesa Prokuratury Generalnej RP, zgodnie z ustawą z dnia 16.12.2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym, wg stanów w dniach 30.06.2019/31.12.2019, obejmowały tylko trzy podmioty tego rodzaju z terenu województwa wielkopolskiego:

P.P. Przemysłu Metalowego POMET we Wronkach (organ założycielski: Minister Sprawiedliwości),
Fabrykę Urządzeń Ciepłowniczych THERMO P.P. w likwidacji w Poznaniu (Wojewoda Wielkopolski),
Poznańską Fabrykę Maszyn Żniwnych AGROMET P.P. w upadłości (Wojewoda Wielkopolski).

3.3. Podmioty gospodarki narodowej według przewidywanej liczby pracujących

W zbiorowości zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w województwie wielkopolskim przeważały jednostki mikro, tj. z przewidywaną przy wpisie do rejestru REGON liczbą pracujących do 9. W 2019 r. stanowiły one 96,0% ogółu jednostek, a najwięcej spośród nich należało do sekcji: handel; naprawa pojazdów samochodowych (22,6%), budownictwo (14,6%) oraz działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (10,7%).

Udział podmiotów małych (od 10 do 49 pracujących) wyniósł 3,3%. Najwięcej takich podmiotów zajmowało się przetwórstwem przemysłowym (19,6%), handlem; naprawą pojazdów samochodowych (18,7%) i edukacją (16,7%).

Podmioty średnie (od 50 do 249 pracujących) stanowiły 0,6% ogółu podmiotów i najczęściej prowadziły działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego (29,5%) i edukacji (19,9%).

Podmioty duże (powyżej 250 pracujących) zajmowały się głównie przetwórstwem przemysłowym (43,2%), a także handlem; naprawą pojazdów samochodowych (13,1%) oraz opieką zdrowotną i pomocą społeczną (10,1%). Udział podmiotów dużych wyniósł jedynie 0,1%.

3.4. Podmioty gospodarki narodowej nowo zarejestrowane i wyrejestrowane

W 2019 r. zarejestrowano 36968 nowych podmiotów, tj. o 4,9% mniej niż przed rokiem. Wśród nich dominowały osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (80,3%). Kolejną grupą były spółki handlowe, które stanowiły 12,2% ogółu nowych podmiotów. Biorąc pod uwagę rodzaj prowadzonej działalności najwięcej nowych jednostek należało do sekcji: budownictwo (22,9%), handel; naprawa pojazdów samochodowych (16,5%) oraz działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (9,9%).

W 2019 r. wyrejestrowano łącznie 19540 podmiotów, tj. o 35,8% mniej niż przed rokiem. Wśród wykreślanych jednostek przeważały osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (85,9%), a spółki handlowe stanowiły 7,4% wyrejestrowanych podmiotów. Podmioty wyrejestrowane prowadziły działalność głównie w ramach: handlu; naprawy pojazdów samochodowych (26,8% ogółu wykreślonych jednostek), budownictwa (16,6%) oraz przetwórstwa przemysłowego (8,9%). W województwie wielkopolskim w 2019 r. na każde 100 nowo zarejestrowanych podmiotów przypadały 53 wyrejestrowane z rejestru REGON.

Podmioty gospodarki narodowej w województwie wielkopolskim w podziale na subregiony (2018-2019)

Subregion	Liczba p.g.n. (31.12.2018 r.)	Liczba p.g.n. (31.12.2019 r.)
kaliski	67 036	69 487
koniński	63 221	65 877
leszczyński	60 618	62 665
pilski	36 927	38 027
poznański	90 186	94 736
Miasto Poznań	111 670	115 423

(źródło: własna analiza porównawcza na podstawie informacji Urzędu Statystycznego w Poznaniu)

Podmioty gospodarki narodowej w województwie wielkopolskim w rejestrze REGON
wg sekcji PKD (31.12.2018 r.> 31.12.2019 r.)

Wyszczególnienie Stan 31.12.2018 Stan 31.12.2019	Ogółem	Osoby prawne oraz jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej	Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą
OGÓŁEM	429658 446215	115390 119848	314268 326367
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	10831 10641	2045 2028	8786 8613
Przemysł	42205 43215	11291 11605	30914 31610
Budownictwo	59034 64246	8222 8788	50812 55458
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	99360 99771	21753 22086	77607 77685
Transport i gospodarka magazynowa	25438 26085	3679 3943	21759 22142
Zakwaterowanie i gastronomia	10300 10747	2836 2990	7464 7757
Informacja i komunikacja	15223 16288	4600 4624	10623 11664
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	11564 11713	2071 2115	9493 9598
Obsługa rynku nieruchomości	19461 20379	15607 16243	3854 4136
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	44462 46532	9404 9966	35058 36566
Administrowanie i działalność wspierająca	14083 15052	3190 3528	10893 11524
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenie społeczne	2678 2695	2665 2683	13 12
Edukacja	14216 14688	6712 6650	7504 8038
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	24161 24077	2701 2783	21460 22294
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	7224 7629	4005 4141	3219 3488
Pozostała działalność usługowa	27912 29673	13105 13893	14807 15780

3.5. Działalność gospodarcza podmiotów z kapitałem zagranicznym

Uwagi ogólne

- co 12. podmiot z udziałem kapitału zagranicznego działający w Polsce miał swoją siedzibę w województwie wielkopolskim,
- najwięcej podmiotów z kapitałem zagranicznym prowadzi działalność w zakresie handlu; naprawy pojazdów samochodowych oraz przetwórstwa przemysłowego,
- najwięcej kapitału zagranicznego znajdowało się w województwie mazowieckim (45,3%), natomiast województwo wielkopolskie zajmowało 2. miejsce z udziałem 12,0%,
- dominująca wartość kapitału zagranicznego pochodziła z krajów UE (z tego z Republiki Federalnej Niemiec oraz Królestwa Niderlandów – ponad 60%).

Uwaga metodologiczna

- ze względu na brak szczegółowych danych statystycznych odnoszących się do 2019 r. opis zjawiska oparty został na ostatnich danych dostępnych za rok 2018 (*Działalność gospodarcza podmiotów z kapitałem zagranicznym w województwie wielkopolskim w 2018 r.*, US Poznań, 18.02.2020 r.)

W 2018 r. działalność gospodarczą w województwie wielkopolskim prowadziło 2 217 podmiotów gospodarczych z kapitałem zagranicznym, w których wartość zainwestowanego kapitału zagranicznego wyniosła 23,6 mld zł. W dużych podmiotach ulokowano 76,2% ogólnej wartości kapitału zagranicznego. Najwięcej podmiotów prowadziło działalność związaną z handlem; naprawą pojazdów samochodowych (31,1%), a najwięcej kapitału zagranicznego (43,6%) zaangażowano w podmioty zajmujące się przetwórstwem przemysłowym. Tendencja powyższa utrzymała się nadal w 2019 r., z nieznacznym międzysektorowym przesunięciem kapitałowym (wniosek oparty o cykliczną analizę informacji US nt. koniunktury gospodarczej oraz sektorowych raportów sygnałnych NBP).

Zbiorowość podmiotów z udziałem kapitału zagranicznego w województwie wielkopolskim 2018 r. stanowiła 8,3% wszystkich podmiotów tego typu w kraju (4. miejsce, po województwach: mazowieckim, śląskim i dolnośląskim). W ciągu roku liczba podmiotów z kapitałem zagranicznym zwiększyła się o 226. Według stanu w końcu 2018 r. kapitał podstawowy podmiotów z udziałem kapitału zagranicznego wyniósł 24 253,6 mln zł i w porównaniu z poprzednim rokiem zwiększył się nieznacznie (o 0,6%). Zasadnicza część kapitału podstawowego badanych jednostek pochodziła z zagranicy (97,2%), kapitał krajowy stanowił 2,1%, a rozproszony – 0,7%. Wartość kapitału zagranicznego zaangażowanego w podmiotach z województwa wielkopolskiego w 2018 r. wyniosła 23 571,5 mln zł i w ciągu roku wzrosła o 0,4%.

Kapitał zagraniczny w podmiotach, w których jego wartość przekraczała 1 mln USD, wyniósł 22 981,1 mln zł, co stanowiło 97,5% ogółu kapitału zagranicznego zainwestowanego w województwie. Przedsiębiorstwa, w których dominującą pozycję zajmował jeden inwestor, dysponowały kapitałem o wartości 23 062,1 mln zł (97,8% całego kapitału zagranicznego w województwie). W przedsiębiorstwach dużych ulokowane było 76,2% łącznej wartości kapitału zagranicznego (wobec 75,8% w 2017 r.). Do mikro i małych jednostek należało 13,4% (w 2017 r. 16,3%), w tym do mikroprzedsiębiorstw – 6,6% (przed rokiem 5,8%), a do średnich podmiotów – 10,5% (przed rokiem 7,9%).

Podobnie jak w poprzednich latach, w 2018 r. największa część kapitału zagranicznego była zaangażowana w przedsiębiorstwach prowadzących działalność związaną z przetwórstwem przemysłowym (43,6% łącznej wartości kapitału w województwie wobec 43,5% w 2017 r.) oraz handlem i naprawą pojazdów samochodowych (34,8% wobec 32,7%).

Kapitał zagraniczny zainwestowany w województwie wielkopolskim w 2018 r. pochodził z 60 krajów, przede wszystkim z krajów UE (91,5% całkowitej wartości kapitału zagranicznego). Najwięcej kapitału ulokowali udziałowcy z Niemiec. Z tego kraju pochodziła prawie jedna trzecia wszystkich zagranicznych udziałowców (918 spośród 2860), a wartość wniesionego przez nich kapitału (zaangażowanego w 853 podmiotach) wyniosła 8087,3 mln zł, co stanowiło 34,3% całego kapitału zagranicznego ulokowanego w województwie. Drugą pozycję, pod względem wielkości zaangażowanego kapitału, zajmuje Holandia. W 367 podmiotach gospodarczych zainwestowało swój kapitał 378 udziałowców z tego kraju. Łączna wartość kapitału holenderskiego wyniosła 6 857,1 mln zł, co stanowiło 29,1% całego kapitału zagranicznego. Stosunkowo duży udział w strukturze kapitału zagranicznego miał również kapitał pochodzący m.in. z Luksemburga (7,1%), Francji (4,6%) i Wielkiej Brytanii (4,2%).

W 2018 r. w województwie wielkopolskim podmioty z udziałem kapitału zagranicznego uzyskały przychody z całokształtu działalności w wysokości 277407,1 mln zł, co oznacza wzrost o 5,5% w stosunku do 2017 r. W 98,2% przychody te wypracowały podmioty zatrudniające 10 i więcej pracujących. Prawie jedną czwartą (22,5%) przychodów stanowiły przychody ze sprzedaży wyrobów i usług na eksport. Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności wyniosły 265529,2 mln zł i w ciągu roku zwiększyły się o 5,1%.

4. RYNEK PRACY I WYNAGRODZENIA W WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM

4.1. Rynek pracy

W grudniu 2019 r. w województwie wielkopolskim utrzymała się tendencja wzrostowa przeciętnego miesięcznego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw, obserwowana w odniesieniu do analogicznego okresu 2018 r. Tendencja wzrostu zatrudnienia dostrzeżona została w raporcie Eurostatu „Employment grew in 9 out of 10 EU regions in 2018” (Eurostat, 2020). Wielkopolska znalazła się w gronie trzech polskich regionów, które na przestrzeni ostatniej dekady odnotowały najwyższy wzrost zatrudnienia: województwo pomorskie (+26,6%), województwo zachodniopomorskie (+24,6%) oraz województwo wielkopolskie (+23,6%). Wielkopolska wyprzedziła m.in. kraj związkowy Berlin (+22,8%) oraz węgierski region Północnej Wielkiej Niziny (*Észak-Alföld*) (+19,2%). Stopa bezrobocia rejestrowanego utrzymała poziom niższy aniżeli przed rokiem i wciąż pozostawała najniższa w kraju.

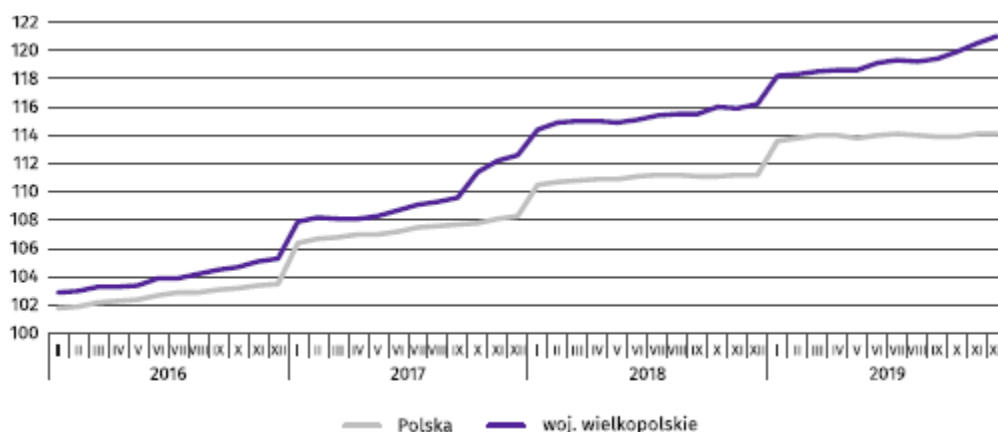
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w grudniu 2019 r. wyniosło 804,9 tys. osób i w stosunku do poprzedniego miesiąca wzrosło o 0,4%, a w porównaniu z grudniem 2018 roku zwiększyło się o 4,2%. Przed rokiem wzrost zatrudnienia wyniósł 0,3% – w ujęciu miesięcznym i 3,2% – w stosunku rocznym.

W porównaniu z grudniem 2018 r. w większości sekcji odnotowano wzrost zatrudnienia, największy w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 14,7%), transporcie i gospodarce magazynowej (o 9,7%) oraz informacji i komunikacji (o 9,2%). Spadek zatrudnienia obserwowano jedynie w przedsiębiorstwach związanych z górnictwem i wydobywaniem (o 5,1%). W strukturze zatrudnienia niezmiennie dominują dwie sekcje:

przetwórstwo przemysłowe (39,8% ogółu zatrudnionych w sektorze przedsiębiorstw) oraz handel; naprawa pojazdów samochodowych (31,9%). Na poziomie działów największym zatrudnieniem wciąż wyróżniają się przedsiębiorstwa handlu detalicznego (21,9% ogółu zatrudnionych) i hurtowego (8,6%), jednostki związane z transportem lądowym i rurociągowym (7,6%) oraz podmioty zajmujące się produkcją artykułów spożywczych (6,2%) i mebli (5,8%).

W okresie styczeń-grudzień 2019 r. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 792,5 tys. osób i było o 3,7% większe niż w całym roku 2018 (przed rokiem wzrost zatrudnienia wyniósł 4,6%). Podobnie jak w grudniu, w całym okresie narastającym największy roczny przyrost zatrudnienia dotyczył sekcji działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (o 11,1%) oraz informacja i komunikacja (o 9,7%). Spadek zatrudnienia także w skali roku odnotowały jedynie przedsiębiorstwa zajmujące się górnictwem i wydobywaniem (o 2,3%).

Przeciętne miesięczne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw
(przeciętna miesięczna 2015 = 100)

(źródło: Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa wielkopolskiego - grudzień 2019, Urząd Statystyczny w Poznaniu 2020 r.)

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw (grudzień 2019 r.)

Wyszczególnienie	XII 2019		I-XII 2019	
	w tys.	XII 2018=100	w tys.	I-XII 2018=100
OGÓŁEM	804,9	104,2	792,5	103,7
w tym:				
Przemysł	344,8	101,0	345,5	101,9
górnictwo i wydobywanie	4,3	94,9	4,5	97,7
przetwórstwo przemysłowe	320,1	100,9	320,9	102,0
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^a	7,9	102,4	7,9	102,2
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^a	12,4	103,0	12,3	103,0
Budownictwo	38,9	106,2	39,4	105,9
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^a	256,8	106,1	248,3	104,8
Transport i gospodarka magazynowa	73,8	109,7	69,2	106,9
Zakwaterowanie i gastronomia ^a	7,1	106,9	7,1	104,1
Informacja i komunikacja	14,2	109,2	13,7	109,7
Obsługa rynku nieruchomości ^a	7,3	102,7	7,2	100,7
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	17,2	114,7	16,4	111,1
Administrowanie i działalność wspierająca ^a	33,0	104,4	33,7	100,9

a Nie obejmuje działań: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

(źródło: Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa wielkopolskiego - grudzień 2019, Urząd Statystyczny w Poznaniu 2020 r.)

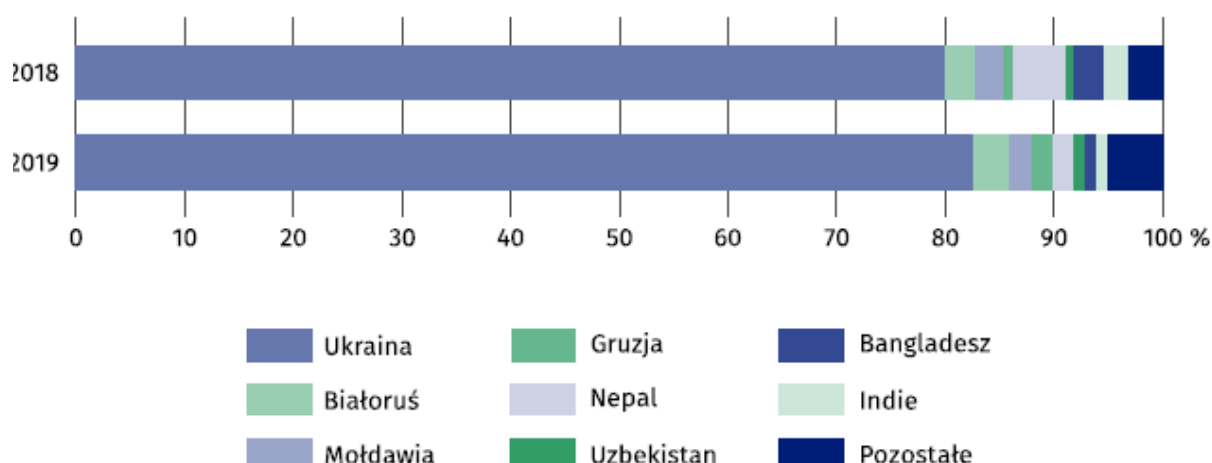
4.2. Cudzoziemcy na wielkopolskim rynku pracy w 2019 roku

Uwaga ogólna

- Liczba zezwoleń na pracę cudzoziemców w województwie wielkopolskim systematycznie rośnie. W 2019 r. wydano ich 49,1 tys., tj. o 12,6 tys. więcej niż przed rokiem. Zezwolenia na pracę wydawane były najczęściej obywatelom Ukrainy.

W 2019 r. wojewoda wielkopolski wydał 49,1 tys. zezwoleń na pracę cudzoziemców, co stanowiło 11,0% wszystkich takich dokumentów wystawionych w kraju. Liczba udzielonych zgód na pracę była o 34,6% wyższa niż przed rokiem i ponad dwukrotnie wyższa niż w 2017 r. Najwięcej zezwoleń na pracę cudzoziemców wydawano w województwie mazowieckim (86,3 tys., 19,4%). Wielkopolskie zajęło 2. miejsce (49,1 tys. dokumentów, tj. 11,0%), wyprzedzając województwa łódzkie (42,0 tys., tj. 9,4%) i śląskie (39,1 tys., tj. 8,8%). Udział województwa wielkopolskiego w ogólnej liczbie wystawionych zezwoleń wzrósł z 5,5% w 2015 r. do 11,0% w 2019 r. W 2019 r. łącznie w województwie wielkopolskim zezwolenia na pracę wydano obywatelom 81 państw. Najczęściej przyznawane były one Ukraińcom. Ponad 80% cudzoziemców, którym udzielono zgody na pracę na terytorium Polski, posiadało obywatelstwo tego państwa. W porównaniu z 2018 r. udział tych zezwoleń wzrósł o 2,6 p. proc. Drugą, co do wielkości nacją byli Białorusini (3,4% dokumentów, tj. o 0,6 p. proc. więcej). Zezwolenia wystawione obywatelom Mołdawii i Gruzji stanowiły po 2,0% (przed rokiem odpowiednio 2,6% i 0,8%), a obywatelom Nepalu – 1,9% (przed rokiem 5,0%).

Struktura zezwoleń na pracę cudzoziemców według obywatelstwa

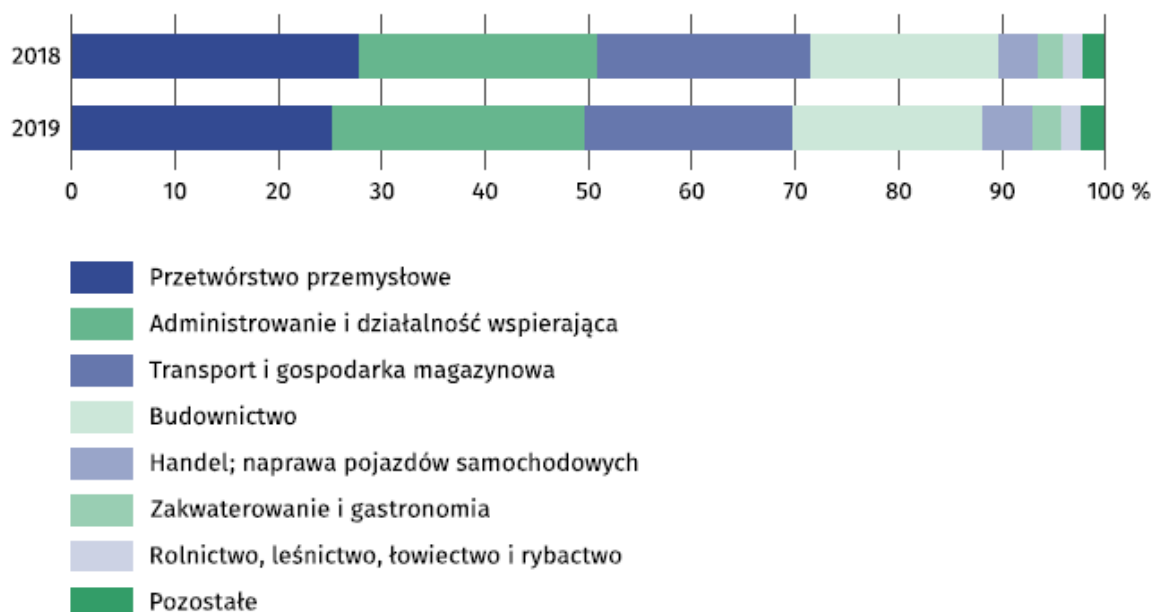
(źródło: Cudzoziemcy na wielkopolskim rynku pracy w 2019 r.,
Urząd Statystyczny w Poznaniu, Poznań 18.03.2020)

W strukturze zezwoleń na pracę dominują te, które wystawiono po raz pierwszy (97,1%). Udział zgód będących kontynuacją wcześniejszych decyzji zezwalających na pracę cudzoziemców wyniósł 2,9% i był mniejszy niż w 2018 r. (3,4%).

Zezwolenia na pracę cudzoziemców najczęściej wydawane są na okres ważności od 1 roku do 2 lat. W 2019 r. już 81,4% dokumentów wystawionych było na taki okres i w ciągu roku udział ten zwiększył się o 6,4 p. proc. W porównaniu z 2018 r. obniżył się natomiast udział zgód wydanych na okres od 3 miesięcy do 1 roku (z 17,6% do 13,4%) oraz powyżej 2 lat (z 7,3% do 5,1%). Krótkookresowe zezwolenia na pracę (do 3 miesięcy) stanowiły jedynie 0,1% ogólnej ich liczby.

W 2019 r. najwięcej zezwoleń wydano dla pracodawców prowadzących działalność w zakresie: przetwórstwa przemysłowego (12,4 tys.), administrowania i działalności wspierającej (12,0 tys.), transportu i gospodarki magazynowej (9,8 tys.) oraz budownictwa (9,0 tys.). Łączny udział wymienionych wyżej sekcji PKD wyniósł prawie 90%. W porównaniu z 2018 r. najbardziej zwiększył się udział zezwoleń z sekcji administrowanie i działalność wspierająca (z 22,9% do 24,5%) oraz handel; naprawa pojazdów samochodowych (z 3,7% do 4,9%), obniżył się natomiast – w przetwórstwie przemysłowym (z 28,0% do 25,2%) oraz transporcie i gospodarce magazynowej (z 20,7% do 20,0%).

Zezwolenia na pracę cudzoziemców według wybranych sekcji PKD

(źródło: *Cudzoziemcy na wielkopolskim rynku pracy w 2019 r.*,
Urząd Statystyczny w Poznaniu, Poznań 18.03.2020)

Według klasyfikacji zawodów i specjalności cudzoziemcy, którzy otrzymali zgodę na pracę w 2019 r. zatrudnieni byli najczęściej jako pracownicy wykonujący prace proste (38,4%), robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (29,5%) oraz operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń (23,7%). Przeważający udział zezwoleń na pracę dla tych trzech grup zawodów związany jest m.in. ze znaczącym odsetkiem cudzoziemców zatrudnianych przez pracodawców z sekcji budownictwo i przetwórstwo przemysłowe.

Oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcom

Obywatele Armenii, Białorusi, Gruzji, Mołdawii, Rosji i Ukrainy w ramach tzw. uproszczonej procedury mogą podejmować krótkoterminową pracę w Polsce bez obowiązku uzyskiwania zezwolenia na pracę. Oświadczenie o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi (do 2017 r. o zamiarze powierzenia) rejestrowane jest w powiatowym urzędzie pracy przez pracodawcę. Dokument ten uprawnia do wykonywania pracy niesezonowej bez zezwolenia przez okres 6 miesięcy w kolejnych 12 miesiącach. W 2019 roku pracodawcy złożyli w powiatowych urzędach pracy w województwie wielkopolskim 154,3 tys. oświadczeń (z czego 52,9 tys. dotyczyło kobiet) i w porównaniu z 2018 r. ich liczba zmniejszyła się o 11,9 tys. (tj. o 7,1%). Rok 2019 był kolejnym okresem, w którym odnotowano mniejszą liczbę złożonych przez pracodawców oświadczeń (w 2018 r. zaobserwowano spadek o 8,8%), na co wpływ miał m.in. wzrost liczby zezwoleń wydawanych na dłuższe okresy ważności (powyżej jednego roku). Ponad 1/3 dokumentów wpisanych do ewidencji wystawiono dla agencji pracy tymczasowej.

4.3. Wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw

Uwagi ogólne

- przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw utrzymało w skali roku tendencję wzrostową,
- przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się na poziomie 4732,26 zł, tj. o 6,7% wyżej niż przed rokiem.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie wielkopolskim (31.12.2019 r.) wyniosło 4 972,04 zł w stosunku do listopada 2019 r. zwiększyło się o 3,3%, a w relacji do grudnia 2018 r. wzrosło o 5,9% (przed rokiem wzrost wynagrodzeń wyniósł 3,5% w ujęciu miesięcznym i 6,3% w skali roku).

Wyszczególnienie	XII 2019		I-XII 2019	
	w zł	XII 2018=100	w zł	I-XII 2018=100
OGÓŁEM	4972,04	105,9	4732,26	106,7
w tym:				
Przemysł	5155,34	103,8	4967,82	105,7
górnictwo i wydobywanie	7376,02	93,4	6551,97	105,4
przetwórstwo przemysłowe	5046,74	104,1	4898,24	105,9
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^a	8077,76	111,9	7481,10	102,5
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^a	5318,42	97,6	4605,35	104,4
Budownictwo	5794,56	104,1	5273,23	106,4
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^a	4485,74	110,5	4310,90	108,2
Transport i gospodarka magazynowa	4576,56	112,3	4293,86	107,8
Zakwaterowanie i gastronomia ^a	3457,94	105,5	3399,45	105,0
Informacja i komunikacja	8149,71	92,5	7768,17	103,7
Obsługa rynku nieruchomości ^a	5744,53	107,4	5086,26	105,1
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	6669,89	105,1	6340,44	105,7
Administrowanie i działalność wspierająca ^a	4068,05	100,2	3792,61	109,4

a Nie obejmuje działań: badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

(źródło: Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa wielkopolskiego - grudzień 2019, Urząd Statystyczny w Poznaniu 2020 r.)

W porównaniu z grudniem 2018 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie wzrosło w większości sekcji sektora przedsiębiorstw, a najbardziej zwiększyło się w transporcie i gospodarce magazynowej (12,3%), wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 11,9%) oraz handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 10,5%). Spadek poziomu przeciętnych wynagrodzeń obserwowano w przedsiębiorstwach związanych z informacją i komunikacją (o 7,5%), górnictwem i wydobywaniem (o 6,6%), a także dostawą wody; gospodarowaniem ściekami i odpadami; rekultywacją (o 2,4%).

Najwyższe wynagrodzenie w grudniu 2019 r. otrzymali zatrudnieni w sekcji informacja i komunikacja (o 63,9% wyższe od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw), wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 62,5% wyższe od średniej) oraz górnictwo i wydobywanie (o 48,3% wyższe od średniej). Wciąż najniższy pozostał poziom płac w jednostkach zakwaterowania i gastronomii (o 30,5% niższy od przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw). W okresie styczeń-grudzień 2019 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się na poziomie 4732,26 zł, tj. o 6,7% wyżej niż przed rokiem (w okresie styczeń-grudzień 2018 r. roczny wzrost wynagrodzeń wyniósł 7,0%). Przeciętne

wynagrodzenie zwiększyło się we wszystkich sekcjach sektora przedsiębiorstw, a największy wzrost odnotowały jednostki związane z administrowaniem i działalnością wspierającą (o 9,4%).

4.4. Bezrobocie rejestrowane

Uwagi ogólne

- bezrobotni zarejestrowani w powiatowych urzędach pracy w województwie wielkopolskim w końcu grudnia 2019 r. stanowili 2,8% ludności aktywnej zawodowo, tj. najmniej w kraju,
- wśród bezrobotnych nadal było więcej kobiet niż mężczyzn, ale ich odsetek zmniejszył się o 1,4 p. proc., przy spadku liczebności o 11,0%,
- większość bezrobotnych nie miała prawa do zasiłku,
- stopa bezrobocia rejestrowanego w skali roku obniżyła się w Wielkopolsce o 0,4 p. proc. i pozostała najniższa w kraju, kształtując się o 2,4 p. proc. poniżej wskaźnika ogólnopolskiego najliczniejszą grupą wśród zarejestrowanych ogółem pozostawali długotrwale bezrobotni,
- największe bezrobocie utrzymywało się we wschodniej i północnej części województwa wielkopolskiego,
- najliczniejszą grupę bezrobotnych tworzyły osoby poniżej 35 roku życia,
- blisko 30% zarejestrowanych bezrobotnych pozostawało bez pracy dłużej niż rok, w tym niemal 15% – ponad dwa lata.

Ogólna charakterystyka zarejestrowanych bezrobotnych

W końcu grudnia 2019 roku ewidencja powiatowych urzędów pracy w województwie wielkopolskim obejmowała 46,3 tys. bezrobotnych, co – podobnie jak przed rokiem – stanowiło 5,3% ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w Polsce. W porównaniu z poprzednim rokiem populacja ta zmniejszyła się o 4,6 tys. osób, tj. o 9,0%, przy spadku w kraju o 10,6%. Najwięcej bezrobotnych (w liczbach bezwzględnych) było zarejestrowanych w powiecie konińskim (3,8 tys.) oraz w Poznaniu (3,7 tys.), jednak odniesienie tych wielkości do liczby mieszkańców obu powiatów daje całkowicie różny obraz bezrobocia na tych obszarach. W powiecie konińskim udział bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo, czyli stopa bezrobocia rejestrowanego, był największy, natomiast w Poznaniu – najmniejszy. Ponadto po ok. 2,0 tys. bezrobotnych było zarejestrowanych w powiatach: pilskim i poznańskim oraz w Koninie. Najmniej bezrobotnych obejmowały rejestry urzędów pracy w powiatach: wolsztyńskim, śremskim i kępińskim (ok. 0,5 tys. osób). W większości powiatów bezrobocie zmniejszyło się w porównaniu z poprzednim rokiem. Wzrost tego zjawiska odnotowało tylko 6 powiatów: wolsztyński (o 11,7%), pleszewski (o 9,8%), średzki (o 9,3%), chodzieski (o 5,7%) i śremski (o 3,8%) oraz minimalnie (o 0,1%) nowotomyski. Największy względny spadek wystąpił w powiatach: gnieźnieńskim (gdzie liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 23,5%), wągrowieckim (o 21,0%), grodziskim (o 19,1%), obornickim (o 18,7%), szamotulskim (o 18,5%) i poznańskim (o 17,9%).

Kobiety stanowiły 60,4% wszystkich bezrobotnych w województwie, tj. o 1,4 p. proc. mniej niż w 2018 r., ale o 5,1 p. proc. więcej niż przeciętnie w kraju. Największy udział kobiet wśród bezrobotnych zanotowano w trzech powiatach: międzychodzkiem (68,1%), kościańskim (67,8%) oraz szamotulskim (67,6%). Najbardziej wyrównane proporcje w zbiorowości bezrobotnych według płci obserwowano natomiast w powiecie czarnkowsko-trzcianeckim (gdzie kobiety stanowiły 53,2% ogółu bezrobotnych), a także w Poznaniu (53,8%) oraz Kaliszu

(54,4%). W skali roku liczba bezrobotnych kobiet w województwie zmniejszyła się o 11,0%, podczas gdy w przypadku mężczyzn spadek wyniósł 5,6%.

Wśród bezrobotnych przeważały osoby poprzednio pracujące (90,0% wobec 87,3% w kraju), a 5,6% stanowili w tej grupie zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy. W kraju udział zwalnianych osób kształtował się na poziomie 4,6%.

Większość bezrobotnych nie posiadała prawa do zasiłku; w końcu grudnia 2019 r. było ponad 37,2 tys. takich osób, stanowiących 80,4% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych, o 3,2 p. proc. mniej niż przeciętnie w kraju. W stosunku do poprzedniego roku udział ten zmniejszył się o 0,3 p. proc. Największy odsetek bezrobotnych bez prawa do zasiłku stwierdzono w Koninie (86,9%) oraz w powiecie słupeckim (86,5%).

Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia w województwie wielkopolskim w latach 1999-2019

Rok i miesiąc		Liczba bezrobotnych ogółem	Liczba bezrobotnych kobiet	Procent bezrobotnych kobiet	Liczba bezrobotnych mężczyzn	Procent bezrobotnych mężczyzn	Stopa bezrobocia (w %)
1999	XII	164 639	96 696	58,7	67 943	41,3	10,5
2000	XII	193 326	111 496	57,7	81 830	42,3	12,5
2001	XII	237 268	127 850	53,9	109 418	46,1	16,6
2002	XII	249 238	129 906	52,1	119 332	47,9	17,2
2003	XII	247 869	132 100	53,3	115 769	46,7	17,1
2004	XII	232 251	127 938	55,1	104 313	44,9	15,9
2005	XII	211 420	122 011	57,7	89 409	42,3	14,6
2006	XII	169 089	105 818	62,6	63 271	37,4	11,7
2007	XII	112 827	74 192	65,8	38 635	34,2	7,8
2008	XII	91 441	56 564	61,9	34 877	38,1	6,4
2009	XII	133 563	73 039	54,7	60 524	45,3	9,2
2010	XII	135 172	75 711	56,0	59 461	44,0	9,2
2011	XII	134 954	78 369	58,1	56 585	41,9	9,2
2012	XII	147 902	81 292	55,0	66 610	45,0	9,9
2013	XII	144 832	79 790	55,1	65 042	44,9	9,6
2014	XII	116 410	65 842	56,6	50 568	43,4	7,6
2015	XII	93 311	53 807	57,7	39 504	42,3	6,1
2016	XII	77 697	45 716	58,8	31 981	41,2	5,0
2017	XII	58 857	35 766	60,8	23 091	39,2	3,7
2018	XII	50 867	31 452	61,8	19 415	38,2	3,1
2019	XII	46 313	27 986	60,4	18 327	39,6	2,8

(źródło: własna analiza porównawcza na podstawie informacji Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Poznaniu)

Ruch bezrobotnych w ciągu roku

W całym roku 2019 powiatowe urzędy pracy w województwie wielkopolskim zarejestrowały łącznie 103,8 tys. nowych bezrobotnych, którzy stanowili 6,9% wszystkich rejestrujących się w kraju. Liczba ta była o 7,8% mniejsza niż przed rokiem. Wśród bezrobotnych rejestrujących się w kolejnych miesiącach 2019 r. zwykle więcej było kobiet. Największą przewagę

odnotowano w okresie od lipca do września, gdy stanowiły one ponad 56% bezrobotnych, natomiast najbardziej wyrównane udziały zanotowano w grudniu (49,9% wobec 50,1%), gdy pierwszy raz od wielu miesięcy (od lutego 2017 r.) zarejestrowało się więcej mężczyzn niż kobiet. Większość bezrobotnych (79,1%) stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny. Wśród nowo zarejestrowanych 46,0% zamieszkiwało na wsi, 10,8% dotychczas nie pracowało, a 9,4% stanowili absolwenci. Wśród osób rejestrujących się jako bezrobotne w 2019 r. znalazło się też 277 cudzoziemców. W 2019 r. najwięcej rejestracji nowych bezrobotnych dokonano w styczniu (10,9 tys.), a najmniej w czerwcu (7,2 tys.).

Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy w końcu grudnia 2019 r. stanowili 81,0% ogółu zarejestrowanych. W porównaniu z poprzednim rokiem ich odsetek zmniejszył się o 1,2 p. proc., a liczba zmalała o 10,3%, przy czym spadek liczebności dotyczył wszystkich kategorii. Największe zmiany zaobserwowano w grupie długotrwale bezrobotnych. Ich liczba w ciągu roku spadła o 17,0%, a udział w ogólnej liczbie bezrobotnych obniżył się o 3,8 p. proc. Pomimo tego spadku, wśród zarejestrowanych ogółem osoby długotrwale pozostające bez pracy nadal stanowiły grupę najbardziej liczną (39,1%).

W pozostałych kategoriach bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy zmiany udziałów były dużo mniejsze. Zmalał odsetek bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko w wieku do 6 roku życia (z 23,2% do 22,0%) i korzystających ze świadczeń pomocy społecznej (z 3,6% do 3,4%). Zwiększyły się natomiast udziały bezrobotnych niepełnosprawnych (z 8,0% do 8,5%), osób w wieku poniżej 30 roku życia (z 27,6% do 27,7%, w tym poniżej 25 roku życia z 13,5% do 13,8%) oraz powyżej 50 roku życia (z 25,8% do 25,9%). Na poziomie ubiegłorocznym pozostał udział bezrobotnych posiadających dziecko niepełnosprawne w wieku do 18 roku życia (0,3%).

Stopa bezrobocia rejestrowanego

W końcu grudnia 2019 r. stopa bezrobocia rejestrowanego w wielkopolskim wyniosła 2,8%, tj. o 0,4 p.proc. mniej niż przed rokiem. Od lat wskaźnik ten kształtuje się na najniższym poziomie w kraju (w końcu grudnia 2019 r. był o 2,4 p.proc. niższy niż przeciętnie w Polsce i o 6,2 p.proc. niższy aniżeli w województwie warmińsko-mazurskim, gdzie stopa bezrobocia jest wciąż najwyższa). Natężenie bezrobocia nie było jednakowe w całym województwie; największe obserwuje się w jego wschodniej i północnej części. Najwyższą stopę bezrobocia odnotowano w powiatach: konińskim (8,5% wobec 8,9% w grudniu 2018 r.), chodzieskim (7,0% wobec 6,8%) i słupeckim (6,8% wobec 7,7%), a najniższą w Poznaniu (1,1% wobec 1,2% przed rokiem), poznańskim (1,1% wobec 1,3%), wolsztyńskim (1,6% wobec 1,4%) oraz kępińskim (1,6% wobec 1,8%).

Struktura bezrobotnych

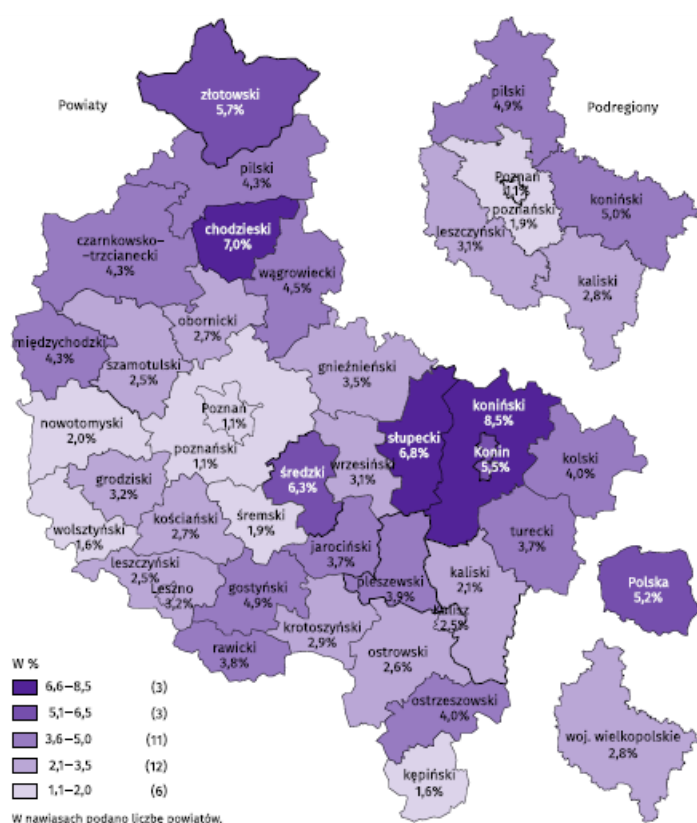
Bezrobocie dotyczy przede wszystkim ludzi młodych, którzy nie przekroczyli 35 roku życia. W końcu grudnia 2019 r. zarejestrowani bezrobotni, którzy nie ukończyli 25 roku życia stanowili 13,8% wobec 13,5% przed rokiem, a odsetek osób w wieku 25–34 lata wyniósł 28,4% wobec 29,0% (w przypadku kobiet udział był większy i wyniósł 34,2%; przed rokiem 34,8%). Udział osób w wieku 35–44 lata kształtował się na poziomie 23,4% (w 2018 r. 23,5%), bezrobotnych z grupy wiekowej 45–54 lata – 17,1% (tak samo jak przed rokiem), a w wieku 55 lat i więcej – 17,3% (przed rokiem 17,0%). W porównaniu z 2018 r. liczebność bezrobotnych zmniejszyła się we wszystkich grupach wiekowych, najbardziej w grupie od 25 do 34 lat – o 10,7%. W 2019 r. najtrudniejszą sytuację na rynku pracy mieli młodzi ludzie z powiatów

rawickiego i ostrzeszowskiego, gdzie osoby w wieku poniżej 35 roku życia stanowiły połowę ogółu zarejestrowanych bezrobotnych.

Stopa bezrobocia rejestrowanego w Wielkopolsce w poszczególnych miesiącach 2019 roku

Styczeń 2019	3,3%	Lipiec 2019	2,8%
Luty 2019	3,3%	Sierpień 2019	2,8%
Marzec 2019	3,2%	Wrzesień 2019	2,8%
Kwiecień 2019	3,0%	Październik 2019	2,8%
Maj 2019	2,9%	Listopad 2019	2,8%
Czerwiec 2019	2,8%	Grudzień 2019	2,8%

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO WG POWIATÓW I SUBREGIONÓW 2019 (stan 31.12.2019 r.)

(źródło: Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa wielkopolskiego - grudzień 2019, Urząd Statystyczny w Poznaniu 2020 r.)

5. SPECJALNE STREFY EKONOMICZNE W WIELKOPOLSCE

W okresie sprawozdawczym na terenie województwa wielkopolskiego działało łącznie 36 podstref pięciu **Specjalnych Stref Ekonomicznych (SSE)**, przy równoczesnym zarządzaniu inwestycyjnym w powiatach województwa wielkopolskiego przez sześć SSE.

Wiodącymi branżami w podstrefach pozostały: metalowa, motoryzacyjna, budowlana, wyrobów z tworzyw sztucznych, urządzeń elektrycznych, optyczna, meblarska, chemiczna, wyrobów sanitarnych, konstrukcji stalowych oraz aluminiowych, opakowań i produkcji gazów technicznych. Pierwotne przywileje dla inwestorów działających w Specjalnych Strefach Ekonomicznych miały być zlikwidowane już w 2014 roku, jednakże w dniu 23.07.2013 r. zmienionych zostało 14 rozporządzeń dotyczących SSE, przedłużając okres funkcjonowania stref do 31.12.2026 r. Ze względu na obiektywną trudność w przedstawieniu wiarygodnych danych statystycznych odnoszących się do podstref wielkopolskich SSE (brak statystycznej informacji źródłowej), poniższy materiał ograniczony został do informacji lokalizacyjnej.

Podstawy funkcjonowania Specjalnych Stref Ekonomicznych reguluje ustawa z dnia 20.10.1994 r. o specjalnych strefach ekonomicznych (tj. DZ.U., 2019 poz. 482). Istotne zmiany w zasadach działania Specjalnych Stref Ekonomicznych wprowadziła natomiast ustawa z dnia 10.05.2018 r. o wspieraniu nowych inwestycji (tj. Dz.U. 2018 poz. 1162). Dotychczasowe zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej na terenie specjalnych stref ekonomicznych (SSE) pozostają w mocy maksymalnie do 31.12.2026 r.

Wejście w życie nowych regulacji prawnych wprowadziło następujące zmiany:

- zachęty podatkowe dostępne są w całej Polsce, na terenach, na których można prowadzić działalność gospodarczą. Firmy nie muszą przenosić się do Stref i inwestować z dala od dotychczasowego obszaru działania. Tym samym zlikwidowana została długotrwała i obciążająca przedsiębiorcę procedura zmiany granic SSE;
- warunki uzyskania zwolnienia z podatku zależą od wielkości firmy oraz od stopy bezrobocia w danym powiecie;
- wymagane nakłady inwestycyjne dostosowane do możliwości firm, w zależności czy są to mikro, małe czy średnie przedsiębiorstwa. Uwzględniana jest także sytuacja gospodarczo-społeczna na danym terenie, w tym zasada, że im wyższe bezrobocie w powiecie, tym niższe wymagane nakłady inwestycyjne;
- premiowane są inwestycje w miastach średnich, tracących funkcje gospodarcze i społeczne. Na preferencje mogą liczyć również pozostałe regiony, w których występuje wysokie bezrobocie;
- premiowane są przede wszystkim przedsięwzięcia, które mają wpływ na konkurencyjność i innowacyjność regionalnych gospodarek, a w konsekwencji na rozwój gospodarczy Polski;
- decyzja dotycząca preferencji wydawana jest na czas określony – standardowo od 10 do 15 lat.

Województwo Wielkopolskie było w 2019 r. współnikiem w Wałbrzyskiej SSE „INVEST-PARK” Sp. z o.o. z udziałem w wysokości 2.860.000,- zł (0,66% kapitału zakładowego).

Wielkopolska znajdowała się w 2019 r. w zainteresowaniu następujących sześciu SSE:

Kamiennogórska Specjalna Strefa Ekonomiczna Małej Przedsiębiorczości

- podstrefa: miasto Ostrów Wielkopolski
- powiaty zarządzane przez SSE: kępiński i ostrowski

Kostrzyńsko-Słubicka Specjalna Strefa Ekonomiczna

- podstrefy w miastach: Gniezno, Poznań, Wągrowiec oraz w gminach: Buk, Chodzież, Kwilcz, Nowy Tomyśl, Przemęt, Sieraków, Stęszew, Swarzędz, Śmigiel, Wągrowiec, Wronki
- powiaty zarządzane przez SSE: czarnkowsko-trzcianecki, chodzieski, grodziski, gnieźnieński, kościański, międzychodzki, nowotomyski, obornicki, pilski, poznański, szamotulski, wągrowiecki, wolsztyński oraz miasto na prawach powiatu Poznań

Łódzka Specjalna Strefa Ekonomiczna

- podstrefy w miastach : Kalisz, Koło, Turek oraz w gminach: Nowe Skalmierzyce, Opatówek, Ostrzeszów, Przykona
- powiaty zarządzane przez SSE: kaliski, kolski, koniński, ostrzeszowski, turecki oraz miasta na prawach powiatu: Kalisz, Konin

Pomorska Specjalna Strefa Ekonomiczna

- podstrefy w miastach Czarnków i Piła oraz w gminie Czarnków

Słupska Specjalna Strefa Ekonomiczna

- powiat zarządzany przez SSE: złotowski

Wałbrzyska Specjalna Strefa Ekonomiczna INVEST-PARK

- podstrefy w miastach: Kalisz i Leszno oraz w gminach: Jarocin, Kościan, Krotoszyn, Książ Wielkopolski, Pleszew, Rawicz, Syców, Śrem, Września;
- powiaty zarządzane przez SSE: gostyński, jarociński, krotoszyński, leszczyński, pleszewski, rawicki, słupecki, średzki, śremski, wrzesiński oraz miasto na prawach powiatu: Leszno.

6. ORGANIZACJE SAMORZĄDU GOSPODARCZEGO I ZAWODOWEGO

W województwie wielkopolskim działało w 2019 r. szacunkowo 200 jednostek lub struktur organizacyjnych, (regionalnych i lokalnych, oddziałów terenowych struktur ogólnokrajowych, wielobranżowych lub sektorowych) których realizowana działalność podstawowa odpowiada idei samorządu gospodarczego/zawodowego. KRS uwzględnia w tym zakresie różne formy prawne i organizacyjne podmiotów.

Członkostwo w organizacjach samorządu gospodarczego i zawodowego jest dobrowolne, w przeciwieństwie do niektórych innych państw europejskich (Francja, Niemcy lub Wielka Brytania), gdzie jego obowiązkowy charakter wynika z przepisów prawa gospodarczego.

W skład Wielkopolskiej Rady Trzydziestu, organu doradczo-opiniotwórczego przy Marszałku Województwa Wielkopolskiego, wchodziło w 2019 r. 30 przedstawicieli organizacji samorządu gospodarczego działających na podstawie ustawy z dnia 20.05.1989 r. o izbach gospodarczych oraz ustawy z dnia 23.05.1991 r. o organizacjach pracodawców, jak również innych instytucji otoczenia biznesu.

Członkowie Wielkopolskiej Rady Trzydziestu (wg stanu w dniu 31.12.2019 r.)
BCC Loża Wielkopolska w Poznaniu
Fundacja Kaliski Inkubator Przedsiębiorczości
Izba Gospodarcza Północnej Wielkopolski w Pile
Izba Przemysłowo - Handlowa Południowej Wielkopolski w Ostrowie Wielkopolskim
Konińska Izba Gospodarcza
Nowotomska Izba Gospodarcza
Pleszewska Izba Gospodarcza
Polska Izba Gospodarcza Importerów, Eksporterów i Kooperacji/Poznań
Poznański Park Naukowo-Technologiczny w Poznaniu
Pracodawcy RP-Wielkopolska w Poznaniu
Regionalna Izba Gospodarcza w Kaliszu
Regionalna Izba Przemysłowo - Handlowa w Lesznie
Sejmik Gospodarczy Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu
Stowarzyszenie Chodzieski Klub Gospodarczy
Stowarzyszenie Ostrzeszowskie Centrum Przedsiębiorczości
Stowarzyszenie Wspierania Przedsiębiorczości Powiatu Gostyńskiego
Stowarzyszenie Wspierania Przedsiębiorczości w Kościanie
Turecka Izba Gospodarcza
Unia Gospodarcza Regionu Śremskiego
Wielkopolska Izba Budownictwa w Poznaniu
Wielkopolska Izba Przemysłowo – Handlowa w Poznaniu
Wielkopolska Izba Rzemieśnicza w Poznaniu
Wielkopolski Klub Kapitału w Poznaniu
Wielkopolski Oddział Krajowej Izby Doradców Podatkowych w Poznaniu
Wielkopolski Związek Pracodawców Lewiatan w Poznaniu
Wielkopolskie Centrum Klasteringu w Poznaniu
Wielkopolskie Zrzeszenie Handlu i Usług w Poznaniu
Wolsztyńska Izba Gospodarcza
YouNick Technology Park sp. z o.o.
Związek Przedsiębiorców i Pracodawców Wielkopolska w Poznaniu

Literatura

Podsumowanie gospodarcze roku 2019

Wyd.: *Polski Instytut Ekonomiczny, Warszawa 25.12.2019 r*

EUROSTAT News Release No. 38/2020 : GDP per capita in EU Regions

Wyd. : *EUROSTAT, Bruksela 05.03.2020.*

EUROSTAT News Release No. 39/2020: Employment in EU Regions

Wyd. : *EUROSTAT, Bruksela 05.03.2020.*

Wstępne szacunku produktu krajowego brutto w przekroju regionów w 2018 r.

Wyd.: *Główny Urząd Statystyczny, Warszawa 31.12.2019.*

Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa wielkopolskiego (XII 2019 r.)

Wyd.: *Urząd Statystyczny w Poznaniu, Poznań 30.01.2020.*

Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON w województwie wielkopolskim

Wyd.: *Urząd Statystyczny w Poznaniu, Poznań 13.02.2020.*

Działalność gospodarcza podmiotów z kapitałem zagranicznym w województwie wielkopolskim w 2018 r.

Wyd.: *Urząd Statystyczny w Poznaniu, Poznań 18.02.2020.*

Biuletyn Statystyczny województwa wielkopolskiego – IV kwartał 2019 r.

Wyd.: *Urząd Statystyczny w Poznaniu, Poznań 02.03.2020.*

Cudzoziemcy na wielkopolskim rynku pracy w 2019 r.

Wyd.: *Urząd Statystyczny w Poznaniu, Poznań 18.03.2020.*

Aktywność ekonomiczna ludności w województwie wielkopolskim w IV kwartale 2018 r.

Wyd.: *Urząd Statystyczny w Poznaniu, Poznań 30.03.2020.*

Opracowania i materiały Departamentu Gospodarki UMWW.

Opracowanie

Stanisław H. Kaj

Główny Specjalista

Departament Gospodarki UMWW

Poznań, 05.05.2020 r.

Dokument przyjęty przez:

- Zarząd Województwa Wielkopolskiego w dniu 07.05.2020 r.,
- Komisję Gospodarki Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w dniu 15.05.2020 r.